

Ndudu Ì Nì Dàcùní Dios San Juan

Ñà-nduá cachitnùhu nùù tutu yohó

¹ Tutu yohó nduú tutu ndé cachitnùhu Jesucristu ñà-nduá sà-ìtúú vaxi cuu. Nùù Yua-nda Dios nì nìhì Jesucristu palabra yohó ñà-dacúndéhe-yá nsidaa nèhivì xinúcuáchí nùù-yá. Iin ángel mozo xi-ya nduú ana nì cachitnùhu xi palabra yohó, te nì inini yùhù. Juan naní, te nduú stnàì iin nèhivì xí mii-yá.

² Nùù tutu yohó cáhàn Yua-nda Dios; te itándiaa stná palabra xi Jesucristu, xì stná nsidaa ñà-nduá nì xini yùhù. Yùhù testigu nduí, te nsidaa palabra itándiaa yohó, ñà-ndàà nduá.

³ Ndiaha gá coo xi ana cahvi xi tutu yohó, xì stná nèhivì iníní xân, nú ni chívàha-ne ñà-nduá cachá; vächì palabra nì quixi nùù Dios nduá, te sà-ìtúú cuu ndisa ñà-nduá (cachitnùha).

Nansa nì casàhú Juan xì nèhivì xí Dios, ndóó nùù ùsà ñuu

⁴⁻⁵ Yùhù Juan, cásàhùì xì nsidaa mii-nsiá nèhivì natácá cáhvi xì-yá xíndoo ùsà ñuu ladu Asia. Ni cuní mánì-yá mii-nsiá, te ni ndóo vaha inì-nsia quida-ya. Ducán cuní-yà cuu xi-nsiá, divi mii-yá ana itiácú nicanicuahàn. Dècuèndè nicanicuahàn iá-yà, te ndè nicanicuahàn quivì nùù-xí icúmí-yá coo-ya. Te ducán cuní stná ùsà espíritu ndiaha itá ladu nùù silla ndiaha xí-yá. Tè ducán cuní stná Jesucristu, divi ana nì cachitnùhu xi-nda puru palabra ndàcuisì. Làcà mindaa mii-yá nduú

ana nì natiacu primeru, làcà mindaa-yá cusáhnû nùù nsidanicuú ana dandacú ñuhiví yohó. An-sivéhé-yâ, cuú ini-yà sàhà-ndà, te sàhà nùù-yá (nì xìtià), ñâyùcàndüá nì ndoo cuàchi-nda nì quida-ya.

⁶ Sàhà mii-yá sàni nìhìtáhvì stná-ndà chuun ñà-dandacu-nda, xì stná chuun nahi chuun xi dùtù ñà-cunucuachi-nda nùù mii-yá ana cahvi-yá, divi Yuandiáhá-yâ. Pues vichi nùù mii-yá ni coó tnũñuhu xí nsidanicuú nèhivì, te nicanicuahàn ni cúsáhnû-yá nùù-ndà, amén.

⁷ Cunaha-nsiá, icúmí-yâ naxicocuîñ-yâ. Mahì vïcò icúmí-yâ nuu-ya tùi-ya nùù nsidanicuú nèhivì. Te icúmí cundehè stná nèhivì (nì xìcàn) ni quíhvi lanza icà-yá. Dandu yáha ga tnana fuerte nsi-daa nèhivì nsidanicuú ñuu iá ñuhiví na cuni-nèyà. Ducán icúmí coo, cachí.

⁸ Cachí mii-yá: “Nicanicuahàn ié. Sàhà yùhù nì sàcòo nsidaa iñàha, te còò ni-iñàha chicá cunaha nùí. Ñâyùcàndüá, ducán nduí nahi letra nuu nani A, te ducán nduú stnái nahi letra dansihí nani Z”.

Ducán cachí mii-yá ana nduú Dios vivu, vâchi dècuèndè sàhaha iá-yà, te nicanicuahàn coo stná-yà quivì vâxi xi-nda, te nsidanicuú iñàha, vâtùni quida-ya.

Nansa nì nìhìtáhvì Juan nì dàcùnì Dios-nè Jesu-cristu, te ndiaha gá-yà

⁹ Yùhù Juan, iin-ni nduú stnái dèhe Dios nahi mii-nsiá, iin-ni ndohó stnái sàhà-yá, te iin-ni ndiatú stnái sàà quivì cusáhnû Jesucristu, te quidándéé inì dècuèndè sàà quivì mà. Cunaha-nsiá, yucán nìsa ìe ñuu nani ñuu Patmos, iin ñuu indúhu mahì mar. Divi sàhà-ñá nchícuìn

Palabra xi mii-yá, ñàyùcàndùá nì sàì yucán (nì quida tè-xídandacú), vàchi vate nì cachì ié' ladu xi Jesucristu, ñàyùcàndùá nì sàì yucán.

¹⁰ Te nì cuu iin quivì (domingu), divi quivì xí mii-yá, te ié' ndahà Espíritu ìì xí Dios, na ian sánî, dandu nì tiacu cáhàn-yà yàtí, fuerte iá tàchì-yá, na ian sivi corneta.

¹¹ Te dohó nì cachi-yà:

—Nicanicuahàn ié'; sàhà yùhù nì sàcòo nsidaa iñàha, te còò ni-iñàha chicá cunaha nùì, vàchi nahi letra A nduí, xì nahi letra Z. Vichi icúmí-yô tiau nùù tutu nsidaa ñà-ndùá nì xinù, te dasáa-ñà nùù nèhivì-xí ndoó ùsà ñuu ladu Asia. Dohó nani ùsà ñuu yucán: ñuu Éfeso, xì ñuu Esmirna, xì ñuu Pérgamo, xì ñuu Tiatira, xì ñuu Sardis, xì ñuu Filadelfia, xì ñuu Laodicea, ducán nani ñuu yucán —nì cachi-yà.

¹² Daaní, nì nacuicoé yàtí ñà-cundehí ana cáhàn, te primeru nì xinì yucán itá ùsà candeleru. Oro nì cuyucàn, te itá iin iin isì xixìn.

¹³ Daaní, mahì ùsà isì mà nì xinì jaàn íin mii-yá, na indéhe nèhivì indéhe-yá, ndixí-yá iin dùhnù quihín sàà ndè dìquì sàhà-yá. Te nchìca-ya nuhní iin siuhma nì cuyucun oro.

¹⁴ Cuxín yaa idídìnì-yá nahi idì nì ndoo, ò nahi yùhà. Te nduchìnùù-yá, tnúà nahi ñuhu.

¹⁵ Daaní, sàhà-yá, yéhè nina-ña na iin càa yahá nì dàà titi ini xitnù. Te fuerte cáhàn stná-yà na ian cahá tèñuhu cuàhà.

¹⁶ Te ndahà cuàhá-yà iníndáhá-yâ ùsà sìtnùù, te iníyúhú-yâ na iin espada dìin ndúì ladu-xi. Daaní, nùù-yá, nchiá na ian nchií fuerte orá.

¹⁷ Ducán nì xinì mii-yá, dandu nì nduè sàhà-yá na ian sàni xihì. Doco ndahà cuàhá-yà nì tñii-ya l'qué, te nì cachi-yà:

—Còó, màsà yúhû. Cunahu, sàhà yùhù nì sàcòo nsidaa iñàha, te còò ni-iñàha chicá cunaha nùí.

¹⁸ Te vichi itiácuì. Ñà-ndáa nduá nì xihì, doco sàni natiacuì, te nicanicuahàn icúmî cutiacuì. Yùhù nduú ana dandacú sàhà nsìi, nansa cuu xi-né, te dandacú stnáì sàhà andea (ana cùhùn yucán).

¹⁹ Vichi tiaa-yó nsidaa ñà-nduá nì xinù yohó, te tiaa stná nansa iá tiempu vichi, xì nansa icúmí cuu stná quìvì nùù-xì.

²⁰ Cunahu, cuàhìn cachì xùn ndiá nduá cuní cachì ùsà sitnúù iníndáhá ndahà cuàhí nì xinù. Te cuàhìn cachì xùn ndiá nduá cuní cachì ùsà candeleru oro yohó. Pues, ùsà sitnúù yohó, xíndua ùsà nècuàchì cachítñuhu palabra-xi. Te ùsà candeleru oro yohó, xíndua ùsà grupu nèhivì natácá iníní xí palabra xi mà ndè ùsà ñuu yucán.

2

Razón nì dàsàà Jesús nùù nèhivì xí-yá ñuu Éfeso

¹ Vichi, tiaa-yó iin tutu cùhùn nùù nècuàchì cachítñuhu palabra xi ñuu Éfeso, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xí ndoó ñuu yucán. Dohó tiaa: Yùhù nduú mii-yá iníndáhá ùsà sitnúù ndahà cuàhí, te xicánuí mahì ùsà candeleru oro, te dohó cachí xì-ní:

² ináhî nansa quida-ní vida xi-ní. Ináhî nansa nì sàhandee inì-ní quida-ní (chuun xi), te nì quidandee inì-ní. Te nèhivì malu, có-cùdî inì-ní modo xi-ne. Te dava nèhivì, nì cachi-nè xínduu

stna-ne ana nì nihì chuun nùí, doco còó, mà ndísá. Dandu mii-ní, nì nanducu váha-ní sàhà ñà-ndùá nì cachi-nè, te nì cundaà inì-ní, tnuhu-né.

³ Cuàhà gá sàni quidandee inì-ní, mate cuàhà vida nì yàha-ní sàhà yùhù, doco iin-ni sàni quida-ní chuun xi, cóni nácóó-nîa.

⁴ Doco cunaha-ní, có-cùdî inì sàhà iyuhu ñà-ndùá quida-ní, vâchi có-cùú gà inì-ní sàhí nacua nîsa cuu inì-ní sàhí dihna.

⁵ Ñàyùcàndùá, nsinuu inì-ní nansa nîsa ìa-ní nà táñaha ga quida-ní falta, te naxicocuîñ inì-ní sàhà falta mà, te quida tu-ní nacua nì saquida-ní antes. Vâchi nú coó, sàí ndé iá-ní, te dacúxióé candeleru xi-ní, nú màsà nâxícócuîñ inì-ní.

⁶ Doco iá iin ñà-vàha quida-ní, vâchi có-xiñhù-ní modo xíquida tè-nicolaíta. Yùhù, ni-iyuhu có-xiñhí ñà-ndùá quidá témà.

⁷ Nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvì xì Dios, ni cúníní vâha-nsia ñà-ndùá cachí Espíritu Ìì xí-yá, vâchi dohó cachí-yà: Nú ni cúndéé-nsiâ nùù nsi-daa ana cuní datúcù xì-nsiá, dandu nùù yùhù nihítáhvi-nsiá caxì-nsiá quisì vídì caná nùù yutnù ndiaha iín ndé iá ñuu ndiaha Dios, vâchi fruta mà cutiacù-nsia nicanicuahàn.

Razón nì dàsàà Jesús nùù nèhivì xí-yá ñuu Esmirna

⁸ Daaní, nùù nècuàchì cachítnùhu palabra-xi ñuu Esmirna, dohó tiaa-yó, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xí ndoó ñuu yucán: Cunaha-ní, sàhà yùhù nì sàcòò nsidaa iñàha, te còò ni-iñàha chicá cunaha nùí. Ndisa, nì xihì, doco sàni natiacuì.

⁹ Yùhù ináhí ñà-ndùá quida-ní, ináhí nansa yàha-ní cuàhà tnùndoho quidá nèhivì. Ináhí ndahví

dahuun yáha-ní. Doco cunaha-ní, nùù yùhù cuica-ní. Te ináhá stnái nansa quidá dava nèhivì, quini ndatnúhú-nê sàhà-ní, nècuàchì raza Judea xínduu-ne, cachí-nè, doco còó, mà ndisá. Nèhivì natácá cuenta xi ñà-malu xínduu-ne.

¹⁰ Vichi icúmí-ní ndoho gà-ní quida nèhivì, doco màsà yúhí-ní ñà-ndúá icúmí-ní yáha-ní. Dècuèndè cundiadi stná dava-nsia quida ñà-malu. Doco cunaha-nsiá, sàhámà vátùni cundaà inì-xi, a xiníndísá ndisa-nsia. Ùxìn quivì coo tnùndoho ma. Doco mii-ní, iin-ni cunindisá viì-ní, mate ni cuí-ní quida-ne, dandu nìhìtáhvi-ní iin ñà-vàha núí, divi ñà-cutiacù-ní vida (ndiaha nicanicuahàn).

¹¹ 'Nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvi xì Dios, ni cúníní vàha-nsia ñà-ndúá cachí Espíritu Ìì xí-yá, vàchi dohó cachí-yà: Nú ni cúndéé-nsiâ nùù ana cuní datúcù xì-nsiá, dandu mà sáà-nsia cui-nsia ùì xichi (nahi nècuàchì dava ga).

Razón nì dàsàà Jesús nùù nèhivì xí-yá ñuu Pérgamo

¹² 'Daaní, nùù nècuàchì cachítnùhu palabra-xi ñuu Pérgamo dohó tiaa-yó, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xí ndoó ñuu yucán: Yùhù nduí ana nihi-xi espada diìn ndùì ladu xi.

¹³ Yùhù ináhí ñà-ndúá quida-ní; ináhí nansa iá ñuu ndé iá-ní, vachi mero ñuu ndé dandacu-guá ñà-malu nduá yucán. Doco ináhí mii-ní ñà-iin-ni nchícùn-ní yùhù, te ndácùcahan-ní quivì, cóni nácuáa-ní yùhù, iin-ni xiníndísá-ní, mate yucán nì sahnì-té iin ana nì cachi vate iá-nè ladu xi, cóni chídèhé-nèà. Divi nduú Antipas, te yucán nì xihì-nè ñuu ndé iá fuerte guá ñà-malu.

¹⁴ Doco, cunaha-ní, có-cùdî inì sàhà iyuhu ñà-ndùá quida-ní. Vàchi jaàn ndé iá-nî ndoó stná dava nècuàchì nchícùn ley xi Balaam. Divi Balaam mà nduú nècuàchì nì càhàn xì tè-Balac sàna, nì cachi-nè xì tèmà nansa chiyuhù-té nècuàchì Israel ñà-quida-ne ñà-có-ndiá ìcà-né, nì chiyuhù-téné caxì-né promesa nì sàcòo nùù figura cahvi nèhivì, te nì chiyuhù stná-tené ñà-càhàn-nè xì nèhivì cónì nandàhà xì-né.

¹⁵ Daaní, jaàn ndé iá-nî ndoó stná dava nèhivì nchícùn ley xi tè-nicolaíta. Cunaha-ní, ni-iyuhu có-xiñùhí ley mà.

¹⁶ Ñàyùcàndùá, naxicocuñin inì-ní. Te nú coó, yàchì sàì ndé iá-nî, te cuàhi mii-né castigu xi-ne. Sàhà espada iá yuhí, ñà-jaàn nìhì-né castigu.

¹⁷ Nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvì xì Dios, ni cúníní vaha-nsia ñà-ndùá cachí Espíritu Ìì xí-yá, vachi dohó cachí-yà: Nú ni cúndéé-nsiâ nùù nsidaa ana cuní datúcù xì-nsiá, dandu nìhìtáhvì-nsiá cuxi-nsia comida ndiaha iá dèhé (nùù Dios), divi nduú maná ndiaha. Te dacútâhvì stnáì iin iin-nsia iin iin yùù siòcò ndé itúú quivì saa iin iin-nsia. Còò inga ana cunaha xi quivì yucan, cuisì ana cutahvì xì yùù mà.

Razón nì dàsàà Jesús nùù nèhivì xí-yá ñuu Tiatira

¹⁸ 'Daaní, nùù nècuàchì cachítñuhu palabra-xi ñuu Tiatira dohó tiaa-yó, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xí ndoó ñuu yucán: Yùhù nduí Dèhemanì Dios, te nduchìnúí, nchiá na ian tnùù ñuhu, te sàhí, yéhè-ñà nahi càa yahá. Te dohó cachí xì-ní,

¹⁹ ináhî nansa quida-ní, te ináhî cuú inì-ní sàhà ñanìtnaha-ní. Daaní ináha stnáì nihnú inì-ní yùhù,

te ináha stnàì nansa chindéé stnahá-nsiá xì nansa quidá ndee inì-nsia (nú iá tnùndoho), te ináhá stnàì iá cuàhà obra xi-ní, te vichi más iá obra xi-ní nùù antes.

²⁰ Doco cunaha-ní, iá iyuhu ñà-dìsàhà-xí có-cùdî inì quida-ní, vàchi sáha-ní permisú chináhá nècuàchì ñahà nani Jezabel. Dios dacáhàn xì-né, cachí-nè, (doco còó). Dacuahá-né nèhivì-xí, te datúcù-nè nècuàchì-mà, vàchi cachí-nè iá permisú càhàn nèhivì xì ana cóni nándàhà xì-né, te vátùni caxì stná-nè promesa nì sàcòo nùù figura cahvi nèhivì. (Ducán cachí ñahà mà.)

²¹ Pues, yùhù, nì sandiatui, áma naxicocuîñ ini-nè sàhà cuàchi quidá-né xì nècuàchì tiàa, doco còò, cóni nàxícócuîñ ini-nè.

²² Ñâyùcàndùá, icúmí-nè quicuehè-nè quide, te cunduhù-né. Stná tiàa ni caquida xi cuàchi ma, icúmí stná-nè ndoho cuahà-né nú màsà cúú-né arrepentir sàhámà.

²³ Stná dèhe nècuàchì ñahà mà, icúmí stná-nè quicuehè-nè, te cui-nè. Dandu nsidaa nèhivì-xí ndoó nsidaa ñuu, sàhámà cundaà ini-nè ñà-yùhù ináhî nansa nihnú ini nsidaa nèhivì ini saxínítnùnì-nè, te según nansa quidá iin iin-ne, ducán icúmí-nè ñhì stná-nè nùì.

²⁴ Doco vichi cuàhìn cachì inga iñàha xì nsidaa mii-nsiá jaàn có-nchîcùn xì ley (chicuehè) mà, vàchi có-dàcuàhá-nsià palabra sìquini sàhà ñà-malu, palabra cachí-nè palabra dèhé. Cunaha-nsiá, mà cáchì guè xì-nsiá ni inga iñàha chivàha-nsia,

²⁵ cuisì ñà-ndùá sàni ñhì-nsiá chivàha-nsia ndè vichi, divi ñà-jaàn quida ndisa-nsia seguir dècuèndè quivì nasàì ndé ndoó-nsiá.

26 'Iin nèhivì, nú ni cúndéé-nê nùù nsidaa ana cuní datúcù xì-né, te iin-ni quida ndisa-ne ñà-ndùá cachî dècuèndè quivì último, ndiaha gá coo xi-né. Vàchi icúmí-nê nìhìtáhvi-né dandacú stná-nè nùù cuàhà ñuu ñuhiví.

27 Nahi yùhù, nùù Yuamánì' nì nìhìtáhvi' cusahnú nùù ñuhiví, ducán icúmí stná mii-né cusahnú stná-nè, cunindaha-né iin vara càa cunduu seña, te nèhivì (cò-iníní, ndahví-ne), vachì yáha ga fuerte icúmí-nê nàni fuerte-nè na ian cháhà iin quidi còò chuun-xi.

28 (Doco nèhivì nchícùn vii xì'), icúmí-nê nìhìtáhvi stná-nè cucumi-né sitnúù cahnú xínu dàtnàà.

29 Nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvi xì Dios, ni cúníní vaha-nsia ñà-ndùá cachí Espíritu Ìì xí-yá.

3

Razón nì dàsàà Jesús nùù nèhivì xí-yá ñuu Sardis

1 'Daaní, nùù nècuàchì cachítnùhu palabra-xi ñuu Sardis, dohó tiaa-yó, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xí ndoó ñuu yucán: Yùhù nduí ana icúmí xi ùsà espíritu ndiaha xí Dios, te iníndáhá stnáì ùsà sìtnúù. Te dohó cachî xì-ní, ináhî nansa quida-ní. Mate iá fama-ní quidá vii-ní, doco nùù Dios ndahví iá anima-ní na ian sàni xihì-ní.

2 Ñàyucàndüá, cuidadu coo-ní, te cundiaà-ní anima-ní ñà-màsà ndáñúhú ni-iin ñà-vàha ñuhú anima-ní, vachì iyuhá iá', te vihi-ni ndañuhá. Cunnaha-ní, mà víi sàni quida-ní nùù, sàni xinì.

3 Sàhà ñà-jaàn, nsinuu inì-ní nansa iá palabra ndiaha nì cachì xì-ní antes, te nì inini-ní. Pues divi ñà-jaàn nduá cuní chivàha-ní vichí, te naxicocuìn inì-ní sàhà cuàchi-ní. Vachì nú màsà nácúníhnú vii inì-ní, te coo tùha-ní, dandu yàchì màsàì ndé iá-nì.

Nanáa sàì yucán, te ni mà cúndáà inì-ní índù hora sàì.

⁴ Doco ndoó itnii nèhivì (vàha) jaàn ndé iá-nî ñuù-ní Sardis, te mii-né, cónì cúchícuéhé anima-nè. Ñàyùcàndùá, icúmí-nê cutnahá-né xì' na cacanui, te iin-ni cundixi stná-nè sìcoto cuxín na ian mií, vèchi ducán nàtùì-ne ñihítàhvì-né nùí.

⁵ Cunaha-ní, nú ni cúndéé iin nèhivì nùù nsidaa ana cuní datúcù xì-né, dandu ñihítàhvì stná-nè cundixi cuxín-nè. Te mà nunca dandutí quìvì-né nùù tutu xì vida ndiaha. Te claru icúmí cachì xì Yuandiáhî ñà-divì nèhivì-xì nduú nècuàchì xiníndísámá; te divì ducán cachì stnàì xì àngel xì-ya.

⁶ Nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvì xì Dios, ni cúníní vaha-nsia ñà-ndùá cachì Espíritu Ìì xì-yá.

Razón ni dàsàà Jesús nùù nèhivì xì-yá ñuu Filadelfia

⁷ Daaní, nùù nècuàchì cachítñuhu palabra-xi ñuu Filadelfia, dohó tiaa-yó, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xì ndoó ñuu yucán: Yùhù nduí ana ìì, te puru ñà-ndácuìsì cáhìn. Yùhù nihí ndahàcáa xi rey David, te nú sàì nacune iñàha, còò ni-iin ana cui nacadi xán, te nú sàì nacadi, mà cúí gá nuna. Ñàyùcàndùá, ducán cachì xì-ní,

⁸ ináhî nansa quida-ní. Te cunaha-ní, nuná ñuhivì nùù-ní nahì yehè nuná, te còò ni-iin cui nacadi xán. Vèchi mate có-nduú-nsiá nehivì chicá icúmí fuerza, doco vātùni, sàì chivàha-nsia palabra-xi, cónì nácuáa-nsiá yùhù.

⁹ Doco jaàn ndoó dava nèhivì cachì-nè xínduu-ne (nèhivì ndiaha), nèhivì raza Judea nduú-né, cachì-nè, doco tnuhu-né, vèchi xínduu nsihi-ne

ana nchícùn xì ñà-malu. Pues, yùhù icúmî datnátui mii-né nùù-ní ñà-cuitasisi-né nùù-ní, te quidañuhu-né mii-ní, dandu cundaà ini-nè, màni-ní nùì.

¹⁰ Cunaha-ní, vaxi iin tiempu ùhì inicutu ñuhiví na icúmî nèhivì ndoho-ne, te cundaà inì-xi nansa ndisa iá anima-nè. Doco mii-ní, mà cuáhi cuni-ní tiempu mà, vachi iin-ni sàni quidandee ini-ní (ni xinindisa-ní) nacua sàni cachì xì-ní.

¹¹ Cunaha-ní, yachì icúmî nasai ñuhiví. Ñàyùcàndùá, nacua sàni sàà-ní quida vì-ní, iin-ni quida-ní seguir ducán, màdí nihì inga nèhivì ñà-ndùá cuàhàn cunduu premiu xi-ní.

¹² 'Nsidaa nèhivì-xí, nú ni cúndéé-nê nùù nsidaa ana cuní datúcù xì-né, dandu iin-ni icúmî-nê cundoo-ne nùù Dios na ian nduú-né iin castillu vehe ndiaha-yá, vachi mà quéé gá-nè nùù-yá. Te ìcà-né icúmî chituu stnái quivì Dios-xi, xì quivì saí, xì stná quivì ñuu Dios-xi, divi Jerusalén Saa, vachi ndè ansivi ndé iá-yà icúmî nuu ñuu mà quixa.

¹³ Ñàyùcàndùá, nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvi xì Dios, ni cúníní vaha-nsia ñà-ndùá cachí Espíritu ìì xí-yá.

Razón ni dàsàà Jesús nùù nèhivì xí-yá ñuu Laodicea

¹⁴ 'Daaní, nùù nècuàchì cachítnùhu palabra-xi ñuu Laodicea, dohó tiaa-yó, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xí ndoó ñuu yucán: Yùhù nduí ana chicá seguru. Micuísì ñà-ndácuisì càhìn, mà dándáhvî, te divi ndahà yùhù nì cuyucun nsidaa iñaha iá ñuhiví xi Dios. Te ducán cachî xì-ní,

¹⁵⁻¹⁶ ináhî nansa quida-ní. ¡A sácú vaha coo dahuun-ní ladu xi, te ò claru cachì-ní mà cóó-nî

ladu xi! Vàchi yùhù ndaníhí mii-ní nahi tècuí có-xíhí viì, ñà-mà íhní-tê ni mà víxin-tè, te ñàyùcùndùá, vihini dacúxíóí mii-ní nùí, na ian quidá nèhivì xì tècuí có-xíhí víí, sasí-nète.

¹⁷ Vàchi dohó cachí-nî: Sà-íá ñà-cuíqué. Cuàhà biene xi, còò ni-iin necesidad icúmî, cachí-nî. Te ni có-cùndáà inì-ní ñà-mii-ní nduú ana íá tnùndoho xi, te mii-ní nduú ana chicá ndahví ini anima-xi, te quidámáxiní stná-ní. Vàchi nùò yùhù, mii-ní nduú ana chicá ndixí ndahví, (vàchi ndahví íá anima-ní), te sàhámà chicá vaha cuhi inì-ní mii-ní.

¹⁸ Ñàyùcàndùá, iin palabra viì cachí xì-ní, chicá vaha (nàcùnihu viì inì-ní), dandu ñhì-ní ñà-cuicà ndisa nùí, divi ñà-ndùú nahi oro nì dàà, te nì cundaà inì-xi, vaha-ña. Te xiñuhu stná (ñà-naquida viì-ní) na ian cuàhàn-ní cuiin-ní sìcoto cuxín nùí ñà-màsà cóó chaa gá-ní (nùí), te ducán màsà cúcáhán nùò-ní. Daaní, xiñuhu (ñà-cundehè-ní cuisì ichì váha. Vàchi nú ducán, dandu queamà na ian cuàhàn-ní) cuiin-ní iin tàtnà nùí, te cutatna nduchìnuù-ní, te natùinuù-ní.

¹⁹ Cunaha-ní, nsidaa ana cuú inì sàhà-xí, sáhi-nè conseju, te danáni stnáì-nè dava xichi. Ñàyùcàndùá, nacani vaha inì-ní, te naxicocuìn inì-ní sàhà falta xi-ní.

²⁰ 'Pues, ducán íá na ian cáhìn yehè nèhivì, áma cunini-ne, te nacuna-ne quìhvi cutnahí xì-né, vàchi nahi vicò ndé cundoo-nda cuxi vaha-nda, ducán queamà. Ñàyùcàndùá, cáhìn xì ndéni nèhivì nì cui áma cunini-ne, te quìhvi.

²¹ 'Cunaha-ní, ndéni nèhivì-xí, nú ni cùndéé-nè nùò nsidaa ana cuní datúcù xì-né, dandu icúmí-nè cutnahá stná-nè xí ndè (gloria) ndé coo stná-nè nùò iin silla ndiaha dandacú-né nacua nì quida

yùhù, nì cundeí, dandu nì sàcòi silla ndiaha xí, te vichi cutnáhí xí Yuamání dandacú stnáì.

²² Nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvì xí Dios, ni cúníní vaha-nsia ñà-ndùá cachí Espíritu Ìì xí-yá, —nì cachi Jesús.

4

Nansa cahvi-né Yua-nda Dios ansivi

¹ Daaní, nì nsihi nì xinì ñà-jaàn, dandu nì nuna iin yehè ansivi nì xinì. Te nì tiacu tàchì-yá cáhàn-yà xí na ian nì càhàn-yà xí daa. Divi na ian sivi corneta, ducán tiacú, te nì cachi-yà xí:

—¡Nahà-ní dìquìxí yohó! Cuní dacuní mii-ní nansa cuàhàn cuu quivì vaxi xi-nda.

² Dandu vichi vichi ducán nì sàcòi na ian sánî nì quida ndudu ìì xí Espíritu xí Dios. Te nì xinì yucán ndè gloria íin iin silla ndiaha ndé iá mii-yá.

³ Na iin yùù yéhè jaspe, ò iin yùù yéhè cuahá, ducán náhà-yà. Te dìquì stná silla mà íin iin sìcòyàhnchì, na iin yùù yéhè cuií nani esmeralda, ducán náhàmà.

⁴ Te nsidanicuú ladu silla xi-ya itá stná silla cuachi. Cuahani ndáa-nù, òcò cùmì-nú, te nùù iin iin-nù ndoó iin iin nècuàchì sahnú. Sìcoto cuxín xíndixi iin iin-ne, te xíñuhu stná corona dìnì iin iin-ne.

⁵ (Te nì xinì), yucán silla cahnú xí-yá, yáha gà tása, te na ian cáhàn dàvì, ducán tiacú, te ndee níhi stná. Te frente silla mà itá ùsà ñà-xíxìn nduú ùsà espíritu ndiaha xí Dios.

⁶ Te frente stná silla mà iá stná nahi mar nì cuyucun vidriu, ducán náhà lugar mà, te yéhà na iin yùù nchií ndai.

Daaní, nsidaa ladu mii-yá itá iin iin ana itá. Cùmì nduú-né, te iá stná cuàhà nduchìnúù-né ladu nùù-né xì ladu yàtà-né.

⁷ Iin-ne, na iin nsicaha iá-nè; te inga-nè, na iin buey iá-nè, te inga-nè, nùù nèhivì nihí-né; te nècuàchì cùmì, na iin águila ndavá ansivi, ducán iá-nè.

⁸ Te iin iin-ne, iá iñù ndìxìn-né, te iá chitu stná nduchìnúù-né ìcà ndìxìn-né. Te tìxi stná ndìxìn-né iá stná cuàhà nduchìnúù-né. Te nicanicuahàn ndui te ñuu ducán cána-ne cachí-nè dohó:

ì gá mii-yá, divi mii-yá dandacú nùù nsidanicuú iñàha. ì gá-yà. Ndè sàhaha iá-yà, te vichi iá-yà, te ndè nicanicuahàn icúmí-yâ coo-ya. ì gá-yà.

⁹⁻¹⁰ Ducán cachí-nè, ndaníhí cahnú-né mii-yá, te tavá-né tnùñuhu xí-yá, naquímànì-néyà, divi mii-yá iá nùù silla ndiaha, te itiácú-yà nicanicuahàn. Daaní, cada cachí-nè ducán, dandu cáhàn stná òcò cùmì nècuàchì sahnú yucán, tutúyúhú-né nùù sàhà-yá, te cahvi-néyà, chitáníní-né corona ndiaha-né nùù-yá, cachí-nè xì-yá:

¹¹ Ndaníhí cahnú-nsí mii-ní, Stoho-nsì Dios, te ni coó tnùñuhu xí-ní nùù nsidaa ana itiácú, te ñi cúsáhnú-ní nùù nsidaa ñuu. Ducán ndià ìcà coo, vàchi mii-ní nì quidavàha-ní nsidanicuú iñàha, nì chitnùnì inì-ní, te nì quidayucùn-ní nsidaa iñàha, te ñàyùcàndúà ndè vichi iá ì nsidaájàn.

5

Nansa nì quida Jesucristu xì tutu itúì

¹ Daaní, indéhi nùù silla ndiaha ndé iá mii-yá, te nì xinì ndahàcuàhá-yà iníndáhá-yâ iin tutu itúì. Te tutu mà, itándiaa letra ndúì laduà. Te nì xinì, ùsà lugar xan nuhní, te iin iin ndé nuhní mà itúú iin sellu.

² Daaní, nì xinì yucán iín iin ángel ndacuí, ndáhi fuerte-nè, ndácàtnùhù-né, cachí-nè:

—¿Ana nátùì cunduu ana cui nacani xì ñà-nùhní tutu yohó, te nuna-ña?

³ Doco, cunaha-nsiá, còò ni-iin ni túi nacani xì tutu mà, vâchi còò iin ni nátùì cui quida ducán, te cundehè-né ñà-itàndiaa yucán. Ni-iin ana iá ansivi, ni-iin ana iá ñuhiví yohó, ni-iin ana nduú nsì, ni-iin-ne màni cùì quida-neà.

⁴ Ñàyùcàndüá, nì quesahí sacú fuertí, vâchi còò iin nátùì nacuna xi tutu mà cahvi-neà, ni còò stná ana nátùì siquiera cundehè-néà.

⁵ Dandu nì càhàn iin nècuàchì sahnù-mà nì cachi-nè xí:

—Màsà cuácú-ní, vâchi sàni tùi ana cui nacuna xi tutu jaàn, te nandaxin-xì ùsà ñà-nùhníà. Divi nduú descendencia ndiaha xí David, vâchi sàni cundee-yá (nùù contra xi-ya), ñàyùcàndüá vâtùni nacuna-yaña. Te nani stná-yà Nsicaha nduú descendencia xi Judá, ducan nani stná-yà.

⁶ Te nì ndacotì, te nì xinì yucán iín mii-yá, na iin lelù náhà-yà, te ducán iá na ian nì sahnì nèhiví-yá, doco vichí iín-yá dava mahì-xí silla ndiaha, xì òcò cùmì nècuàchì sahnú, xì nsì-cùmì ana itá saín nùù-yá. Ùsà nsiquì-yá na iin nsiquì riì, te ùsà nduchìnùù-yá. Cunaha-nsiá, nsì-ùsà nduchìnùù mà xínduu stná ùsà espíritu vâha xi Dios, te inicutu ñuhiví xicánúú espíritu mà quidá-yá.

⁷ Te divi mii-yá ín dava mahì-xí yucán, nì tnàtuu-ya nùu ana íá nùu silla ndiaha, te nì tnii-ya tutu íá ndahàcuàhá-yàmà.

⁸ Te nì nsihi nì tnii-ya tutu ma, dandu nsìcúmì ana itá nùu-yá mà xì nsidaa stná òcò cùmì nècuàchì sahnù-ma, nì tutuyuhu-né nùu sàhà mii-yá nduú Lelù Ìí xí Dios. Nihí stná-nè iin iin yutnù cuerda quidandaa-né, te nihí stná-nè còhò oro chitu inciensu. Te inciensu mà, palabra nì cachi nèhivì na xicàn tàhvì-né nùu Dios nduá.

⁹ Daaní, nsidaa ana tutúyúhú ñuhù yucán, nì xito-ne iin alabanza saa, te nì inini mii-yá; te dohó cachí alabanza mà:

Icúmí-nì tnii-ní tutu itù, te cahndè-ní ñà-nùhnìà. Te vètùni quida-ní ducán, vèchi nì xihì-ní, nì xitià nì-ní, te ducán nì dànaà-ní sàhà nèhivì. Te divi sàhámà vètùni nì yàha-ne nì sàcùnduu-ne nèhivì xí Dios, xínduu-ne nèhivì nsidanicuú raza cáhàn nsidanicuú dàhàn xí nsidanicuú ñuu inicutu ñuhivì.

¹⁰ Te nì chitnùnì inì-ní cunduu stná-nè nahi dùtù xinúcuáchì nùu Dios xi-nda. Te icúmí-nè dandacú-né nùu nèhivì dava ga ñuhivì. (Ducán cachí-nè xitó-né.)

¹¹ Daaní nì ndacotì inga xichi, te nì xinì sàni nataca yáha ga cuàhà sàstnùhù mìl ángel mozo xí Dios, itá-né nsidanicuú ladu ndé íá Dios, xì ndé itá nsìcúmì ana itá nùu-yá, xì stná ndé ndoó nècuàchì sahnù. Te nì tiacuì

¹² cáhàn ndee nsidanicuú-né, cachí-nè:
Ndiaha gá nì quida mii-yá ana nani Lelù Ìí xí Dios, vèchi nì xihì-yà (sàhà nèhivì). Ñàyùcànduá, icúmí-yâ sàà-yà cusahnù-yá, icúmí-yâ naquihin-ya ñà-cuicà ndiaha-yá,

te icúmí-yâ cuiin fuerte-yà, te (dandacú) nchichí-yà nùù nèhivì; te mii-né, icúmí-né ndenihi cahnú-néyà, te tavà-né tnùñuhu xí-yá, vâchi naquímánì-néyà.

¹³ Daaní nì inini cáhàn ndee nsidanicuú ana xíndoo ansivi xi ñuhívì, xì nsidaa stná nsì, xì nsidaa iñàha nì quidavàha Dios, ñà-íá ñuhívì xì ñà-íá tècuìi cuáhà, nsidanicuú ñà-jaàn, nì tiacuì xícachi-nè:

Naquímánì-nsí mii-yá íá nùù silla ndiaha; te naquímánì stná-nsì mii-yá nani Lelù Íì. Quidáñúhú-nsí mii-yá, te ducanicoó nicanicuahàn. Te nì sáà-yà cusahnú ndiaha-yá nicanicuahàn, nì cachi-nè.

¹⁴ Dandu nì cáhàn stná nsícúmì ana itá nùù-yá:
—Divi ducanicoó —nì cachi-nè.

Dandu nsì-ócò cùmì nècuàchè sahnú yucán, nì tutuyuhu-né nùù sàhà-yá, te nì cahvi-néyà.

6

Nansa icúmí cuu na cahnde Jesús iñù lugar ndé nuhní tutu itúì íá ansivi

¹ Daaní, nì xinì mii-yá nani Lelù Íì, nì sahnde-yà iin ñà-nùhní tutu itúìmà. Te nì tiacuì cáhàn iin ana iin saín nùù-yá; na cáhàn dàvì, ducán fuerte nì cáhàn-nè, cachí-nè:

—¡Naha!

² Te nì xinì nì quecunu iin idu cuxín. Te indánúú iin ana indánúú yàtà-sí, te nihí-né arcu. Te nì nihì stná-nè iin corona ñà-cuñuhu-ne. Ñàyùcàndùá, nì quee-ne cuáhàn-nè, vâchi icúmí-nè cundee-né nùù cuàhà ñuu.

³ Daaní, (nì xini), nì sahnde-yà ñà-ùì nuhní tutu itúìmà, te nì tiacuì nì càhàn inga ana iín nùù Dios, te nì cachi-nè:

—¡Naha!

⁴ Te nì quecunu inga idu, idu cuahá nduú-si, te yàtà-sí indánuú inga ana indánuú, te icúmí-tê permisú dacà-té nèhivì ñà-nàá stnahá-né, te cahnì stnahá-né. Te nì sàha xi-té iin espada cahnú.

⁵ Daaní, nì sahnde-yà ñà-únì nuhní tutu itúìmà, te nì tiacuì nì càhàn inga ana iín nùù-yá, cachí-nè:

—¡Naha!

Te nì xini nì quecunu iin idu tnuu, te iá stná ana indánuú yàtà-sí, te iníndáhá-tê iin balanza.

⁶ Te tiacú càhàn ana càhàn mahì nsicúmì ana itá nùù Dios, te dohó cachí-nè:

—Vichi ndiaá gà nùnì, quidáchúún-ndá iin quivì, te cutu iin litro-ña níhì-ndà; te nú cebada, cuisì iin quartillu dava; doco aceite xì vinu, cónì nàná yàhvi guá —cachí-nè.

⁷ Daaní, nì sahnde-yà ñà-cúmì nuhní tutu itúìmà, te nì tiacuì càhàn inga ana iín nùù-yá, cachí-nè:

—¡Naha!

⁸ Dandu nì xini nì quecunu inga idu, te idu cuaán nduú-si. Te iá ana indánuú yàtà-sí. Te muerte nduú quiviá, te jaàn nchícùn gà vaxi ingà, te diviamà nduú ana ndaca-xi nèhivì cùhùn ndé ñuhú vaha anima nsii. Sàhà ndúù ñà-jaàn icúmí cui cuahà nèhivì; nùù cada cùmì nèhivì icúmí cui iin-ne quida, vachi icúmíâ dandacúá nùù guerra, xì nùù tnama, xì nùù cuèhè, xì nùù quisì daná, te sàhà nsidaájàn icúmí cui cuahà nèhivì.

⁹ Daaní, nì sahnde-yà ñà-úhùn nuhní tutu itúìmà, te nì xini tixi mesa ndé sàha-ne promesa xi

Dios, yucán ndoó anima nèhivì. Xínduu-ne nèhivì xiníndísâ palabra ìì xí Dios, te sàhà ñà-jaàn nì sahnì nèhivì-né, vâchi nì cachi vate-né ndoó-né ladu xi-ya.

¹⁰ Te vichi, cána fuerte-nè, cachí-nè xì Yua-nda Dios:

—Stoho-nsì Dios, ¿nadaa ga quivì, dandu nacuitacùhá sàhà-nsí? Vâchi nèhivì ñuhiví, nì sahnì-né nsiùhù, ñàyùcàndùá xiñuhu ndoho-ne, vâchi mii-ní, ìì ndisa inì-ní, siempre tùha-ní quida vii-ní —nì cachi-nè.

¹¹ Dandu nècuàchì nsì ma, nì cutahvì-né iin iin dùhnù quihín cuxín yaa, te nì sàcùnaha-né cundiату cuéyàà-nè quetatu chii gá-nè dècuèndè cui stná cuàhà compañeru-nè nchícùn ichì Dios, te cuacastnahá nsidaa ana icúmí cui stná nacua nì xìhì mii-né.

¹² Daaní, nì sahnde-yà ñà-íñù nuhní tutu itúimà, te nì xinì nì tnàa fuerte, te nì nàcùtnùù orá nahi sìcoto tnuu. Te yoo, nì nducuahá stná-si nahi nì.

¹³ Te nì còyo chitu stná sìtnùù ñuhiví yohó, na ian còyo ñà-vídì quidá tàchì, ducán nì còyo-sì.

¹⁴ Te nì ndañuhu ansivi nì natuíá na ian natúi iin tutu caní, te nsidaa yucù iá ñuhù íchì, xì nsidaa stná ñuu iá mahì mar, nì ndutá.

¹⁵ Dandu nsidanicuú nèhivì ñuhiví, nì xinu dèhé-nè yucù, nì chidèhé-nè mii-né inì cueva, te mahì cavà nahnú, xínduu-ne rey, xì gobiernu, xì nècuàchì cuicà, xì soldadu dandacú, xì nècuàchì idónuu, xì cuàhà stná-nè peón, xì nèhivì ùún.

¹⁶ Te nì cacachi nsidaa-né xì yucù, xì stná cavà ducún:

—A sácú vâha ni còya dìquì-nsí te dàhvi-nsi, ñà-màsà túi-nsi nùù mii-yá iá nùù silla ndiaha, te

màsà níhì-nsí castigu quida mii-yá nani Lelù Íi.

¹⁷ Vàchi vichi sàni sàà quivì ndoho-nsi quida-ya, te còò iin cui cundee inì-xi na xídà ini-yà.

7

Nansa icúmí màcùtuu seña xi Dios tnaa cuàhà mil nèhivì raza Israel

¹ Daaní, nì nsihamá, dandu nì xinì cùmì ángel, itá-né nsícúmì ladu ñuhiví, te sadí-nè nùù tàchì caná nsidaa ladu sàhà-ñá màsà cáná gá tàchìmà nùù ni-iin ñuu, ni nùù mar, te ni nùù ni-iin yutnù.

² Te nì xinì inga ángel nì nana-ne vâxi-ne dècuèndè ndé caná orá, nihí-né sellu dùcùn nèhivì xí Dios. Te nì ndàhì ndee ángel mà nì càhàn-nè xì nsícúmì tnaha-nemà, divi ángel nì sàha Dios poder ñà-quida-ne dañu xì ñuhiví xì mar.

³ Dandu dohó nì cachi ángel mà xì tnaha-ne:

—Màsà quídá-nsiá ni-ĩhàha xì ñuhiví, ni xì mar dècuèndè nú sàni dùcùn seña xi Dios tnaa nèhivì xinúcuáchí nùù-yá.

⁴ Dandu nì inini nì nacani-ne nadaa nèhivì icúmí nihì xì seña mà, te nsidaa nsidaa-né, 144,000 nèhivì xínduu-ne. Te nsidaa-né, nècuàchì descendencia xi Israel nduú stná-nè.

⁵ Te iin dèhe Israel mà nani Judá, te (nì xinì) nì sàcùtuu seña mà nùù ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi nècuàchìmà. Daaní, nì sàcùtuu stná seña mà nùù ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi (ñani Judá mà) nani Rubén. Te nì sàcùtuu stná seña mà nùù ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi inga (ñani-nè) nani Gad.

⁶ Stná ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi inga (ñani-nè) nani Aser, xì stná ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi inga (ñani-nè) nani Neftalí, xì stná

ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi Manasés, nì dùcùn stná nsidaa-né seña mà.

⁷ Stná ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi Simeón, xì inga ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi Leví, xì stná ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi Isacar, nì dùcùn nsidaa-né seña mà.

⁸ Stná ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi Zabulón, xì stná inga ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi José, xì stná inga ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi Benjamín, nì dùcùn nsidaa-né seña mà.

Nansa nì xini Juan cuàhà mil nèhivì ndixí cuxín

⁹ Daaní, nì ndacoti, te nì xinì yucán itá yáha ga cuàhà nèhivì, mà cùì nandiahvi nadaa xínduu-ne. Nèhivì nsidanicuú ñuu xínduu-ne, nèhivì nsidanicuú ladu xì nsidanicuú raza, te nsidanuu dàhàn xícahàn-nè. Te itá-né nùù mii-yá iá nùù silla ndiaha, xì nùù mii-yá nani Lelù Íì, ndixí-né dùhnù quihín cuxín yaa. Te iníndáhá-nê ndahà nù-ñuù.

¹⁰ Te cána fuerte-nè, cachí-nè:

Còò inga ana nahi Dios, divi mii-yá iá nùù silla ndiaha, vèchi sàni dàcácu-yàndó. Còò inga ana nahi mii-yá nani Lelù Íì, vèchi sàhà mii-yá sàni càcu-nda, nì cachí-nè.

¹¹ Daaní, nsidaa ángel mozo xi Dios, itá-né nsidaa ladu nècuàchì sahnú ndoó yucán xì stná nsicúmì ana itá nùù-yá, te nì tutuyuhu-né ñuhù nùù sàhà-yá ndé iá-yà nùù silla ndiaha xí-yá, te nì cahvi nsidaa-né mii-yá,

¹² xícatchi-nè:

¡Amén! Mii-ní nduu-ní Dios, ñàyùcàndùá, ndaníhí ndiaha-nsí mii-ní, (te cachí-nsí xì-ní) yáha ga nchichí-ní. Sàhà nsidaájàn naquímànì-nsí mii-ní, te ni coó tñuñuhu xí

nsidaa nèhivì nùù-ní, te ni sáà-ní cusahnú ndiaha-ní, te ni sáà stná-ní dandacú fuerte-ní inicutu. ¡Ducanicoó nicanicuahàn!

13 Dandu nì càhàn iin nècuàchì sahnú yucán xì yúhù, cachí-nè:

—¿A ináhá-nî índù nècùachì xínduu nècuàchì ndixí cuxín yaa yohó? ¿A ináhá-nî índù nì quixi-ne?

14 Te nì cachì xì nècuàchìmà:

—Còó, có-ináhî, señor; doco mii-ní, ináhá-nî.

Dandu nì cachi-nè xì:

—Nècuàchì yohó, xínduu-ne nèhivì nì xini cuàhà vida tiempu nani tiempu xì tnùndoho cahnú. Doco sàni ndoo cuàchi-ne ñà-nì xitià nì mii-yá nani Lelù Íi, ñàyùcàndùá sàndìxí cuxín yaa-ne vichi,

15 te xíndoo saín-né nùù silla ndiaha ndé iá Dios; ndui te ñuú xíxinucuachi-né nùù-yá, te ndoó-né ini vehe cahnú ndiaha-yá. Te mii-yá, nicanicuahàn cutnáhâ-yá xì-né ndiaá-yànè.

16 Ñàyùcàndùá mà nunca sàà-nè cui gà-nè doco, ni mà cúí gà-nè tècuí, ni mà nsîi gà-nè quida orá, ni mà cúní ihni gà-nè.

17 Vàchi mii-yá nani Lelù Íi, icúmí-yâ cunuù-yànè. Iin-yá ladu nùù silla ndiaha yucán, te icúmí-yâ cundaca-yanè sàà-yà xì-né ndé coho-ne tècuí ndiaha cutiacu-nè nicanicuahàn. Ni mà cuácú gà-nè, vâchi contentu cundoo-ne quida-ya.

8

Nansa cuàhàn cuu na tàhndè ñà-úsà ndé nuhní tutu itú, te nachitu stná còhò oro inciensu

¹ Daani, nì sahnde-yà ñà-úsà nuhní tutu itúimà, te nì nsihi nì quida-ya ducán, dandu nì nàcuìin dàdí inicutu ansivi nahi dava hora.

² Te nì xinì yucán nùù Dios sà-itá tùha ùsà gà ángel, nihí-né iin iin corneta ñà-sivi-nè.

³⁻⁴ Dandu nì tnàtuu inga ángel nì sàà-nè nùù iin mesa oro iá nùù silla ndiaha, divi mesa ndé sahmí-né inciensu nùù-yá. Te vichi nihí ángel mà iin còhò oro nì sàà, te nì sàha stná xì-né cuàhà inciensu ñà-cahmi-neà dìquì mesa mà sàhà-ñá cana ñùhmà-ñà mànana nùù Dios. Te na hora mà nana ñùhmà mà, dandu cutnahá stná palabra nì cachi nsidaa nèhivì xí Dios na ní xìcàn tàhvì-né nùù-yá. Ñàyùcànduá, divi ducán nì quida ángel mà, ndahà-né nì chitanini-ne nsidaámà nùù Dios.

⁵ Daaní, nì tavà-né chíi ñuhu xìxìn nùù mesa oro mà, te nì dàquée-neà ini còhò mà ndè nì chituá, dandu nì dàndjàchì ndee-néà nùù ñuhiví. Dandu nì tiacu cuàhà gá ana cáhàn fuerte, te nì cáhàn ndee dàvì, te nì tàsa, te nì tnàa.

Nansa icúmí cuu na sivi ángel corneta xi-ne

⁶ Dandu ùsà ángel nihí corneta xi-ne, nì nsidayu-cun-nè cuàhàn-nè sivi-nè.

⁷ Te nì sivi ángel primeru corneta xi-ne. Te na ní tiacu nì sivi, dandu nì còyo iin nùù ñuhiví, doco dácà stnahá iin ma xì ñuhu xìxìn, xì stná nì. Ñàyùcànduá, nùù cada ùnì yutnù (itá ñuhiví) nì xìxìn iin-nù, te nì xìxìn nsihi stná yùcù iá campu.

⁸ Daaní, ángel ùì, nì sivi-nè corneta xi-ne, dandu nì xinì iñàha cuú mànuu na ian iin yucù xìxìn, ducán náhà, te nì nacava ini mar. Te cuàhà tècuì mar nì nanduu-tè nì (nì quidamà). Iyuhu cumánì

gá, te cunduu davatahvi tècuíí mar nì cuchicuehe ducán.

⁹ Stná nsidaa quisì ndùtè ñuhú ini mar, iyuhu cumánì gá, te cunduu stná davatahvi-sí nì xìhì. Stná barcu, iyuhu cumánì gá, te cunduu stná davatahvi-nú nì sachi.

¹⁰ Daaní, ángel ùnì, nì sivi-nè corneta xi-ne, te dècuèndè ñuhívì nì nacava iin sìtnúù cahnú nìsa ituu ansivi, xíxìn fuerte-si, te tnúù nihni-sì na iin ñuhu cahnú. Te nì nacava-sì nùù ñuhívì nì còya nùù cuàhà yùte xì cuàhà pozo, iyuhu cumánì gá cunduu davatahvi yùte xì pozo nì còya nùù-xí.

¹¹ Te sìtnúù mà, Ajenjo nani-sí, te yáha ga nì ndu-uà yùcù tècuíí ndé nì còyo-sì. Te cuàhà gá stná nèhivì nì xìhì ñà-nì xihi-ne tècuíí uà mà.

¹² Daaní, ángel cùmì, nì sivi stná-nè corneta xi-ne, te cuàhàn nsihi stná fuerza xi orá nì cùí, te cuàhàn nsihi fuerza xi yoo nì cùí xì stná sìtnúù; iyuhuni cumánì gá, te nsihi dava fuerza xi-sì. Ñàyùcàndùá, nì nanchiì ndahvi orá ndui, te nì nanchiì ndahvi yoo ñuú.

¹³ Te nì xinì meru dìquì-xí ansivi, yucán yáha ga ducún ndavá iin ángel, ndáhì ndee-né cachí-nè:

—Cunini nsidaa mii-nsiá nèhivì ñuhívì. Ndahví-nsiá, vàchi ndahví cuàhà cuàhàn cuu xi-nsiá, vàchi cumánì gá ùnì gà xichi sivi ángel corneta xi-ne, te ndahví-nsiá na hora sivi-nè.

9

¹ Daaní, ángel ùhùn, nì sivi-nè corneta xi-ne, te nì xinì dècuèndè ansivi xi dècuèndè ñuhívì nì nacava iin ana nchií nahi sìtnúù. Te nì nihì-né ndahàcáa ñà-nacuna-ne yavi cahnú cunú sàstnùhù.

² Te na ní nacuna-neà, dandu nì quecoyo cuàhà ñùhmà, na ian xìxìn ini xìtnù cahnú, te nì nanchiì ndahví orá nì quida ñùhmà mà, te nì nàcuìtnù inicutu.

³ Daaní, mahì ñùhmà mà nì caquee cuàhà sìca nì ndava-sì ñuhiví. Sàni nìhìtáhvì-sì cucumi-sì iñù ñà-cunduu-sì quisì daná nahi sìduhma.

⁴ Te nì sàcùnaha stná-sì ñà-màsà cáxi-sì yùcù itá ñuhiví, ni-iin stná ndahà yutnù, cuisì-ñá dandohó-sì nèhivì có-ìtúú seña xi Dios tnaà-xi.

⁵ Doco nèhivì tui-sì mà, mà cúí cúí-nè, còó, cuisì ndoho cuahà-né, na ian ndoho-nda na tui sìduhma-ndó. Te ùhùn yòò icúmí cuu xi-né ducán.

⁶ Te mate nanducu-né modo cui dahuun-ne, doco mà níhì-né ñà-jaàn, mate yáha ga cucuni-nè ndañuhu-né ñuhiví, doco mà cúí.

⁷ Te nì xinì sìca ma, te ducán ndáa-sì nahi idu fuerte sáhàn guerra. Dìni-sì, sicaté oro ñuhá. Te nùù-sì, nahi nùù nèhivì nduá.

⁸ Te ididíni-sì, na iá ididíni nècuàchì ñahà, ducán iá; te nùhu-sì, na iá nùhu nsicaha, ducán iá.

⁹ Te ìcà-sì, nahi càa nduá. Te na ndavá-sì ansivi, yáha ga ndee cahá ndìxìn-sì, na ian cahá cuàhà gá carreta ídítá idu, te cuàhàn-nu guerra.

¹⁰ Te ndohò-sì, nihá iñù nahi sìduhma, vètùni tui-sìndó. Te ùhùn yòò icúmí-sì dandohó-sì nèhivì.

¹¹ Daaní, iá stná ana dandacú nùù-sì, divi nduú ñà-malu dandacú nùù yavi cunú mà; Abadón nani-sì nùù dàhàn hebreu, te nùù dàhàn griegu Apolión nani-sì.

¹² Pues, vichi sàni yáha iin tnùndoho chicá cahnú. Doco cumáni gá ùì gá tnùndoho nahnú fuerte.

¹³ Daaní, ángel iñù, nì sivi-nè corneta xi-ne, dandu nì tiacuì iá ana cáhàn yucán ndé iin mesa

oro nùù Dios. Nsìcúmì esquina mesa mà itúú iin iin ñà-íá nahi nsiquì quisì, te mahì ñà-jaàn tiacú cáhàn iin ana cáhàn

¹⁴ xì ángel làcà ní sivi xì corneta-xi, te dohó nì cachi-nè:

—Cuahán-ní ndaxi-ní cùmì ángel nuhní yuhù yùte cahnú nani Eufrates.

¹⁵ Ñàyùcàndùá, ducán nì quida ángel mà, nì ndaxi-né cùmì ángel yucán, vèchi yucán ndoó tùha-ne sàà meru cuià, meru yòò, meru quivì, meru hora ñà-cacahnì-né cuahà nèhivì. Nùù cada ùnì nèhivì ñuhivì, icúmì cui iin-ne.

¹⁶⁻¹⁷ Dandu nì xinì na ian nì sàní, te nì xinì cuahà sàstnùhù idu, te itándoó nèhivì yàtà-sí. Ùì cientu millón nèhivì xínduu-ne, nì tiacuí, vèchi íá ana nì cachitnùhu nadaa-ne. Te xíndixi-ne dùhnù càa, color cuahá nduú dùhnù dava-ne, te dava ga-ña color ndiaa, te dava ga-ña, cuaán-ña. Te ònì idu mà, na íá ònì nsicaha, ducán xí-ìa-ña. Te yuhù-sí caná fuerte ñuhu xì ñùhmà xì stná azufre (sahán aya).

¹⁸ Cunaha-nsiá, sàhà nsì-ùnì ñà-dàná queé yuhù-sí, sàhámà nì ca-xihì cuahà nèhivì, iyuhu cumáni, te cunduu davatahvi nèhivì ñuhivì nì caxihì nì quida ñuhu mà xì ñùhmà mà xì azufre dana ma.

¹⁹ Te iin iin idu, íá ñà-dàná nùù ònì-sí xì nùù ndohò-sí, vèchi ndohò-sí, na íá còò, ducán íá, te íá ònìá nahi còò, vètùnì tui-sìndó.

²⁰ Doco nèhivì nì càcu nùù nsidaa tnùndohò nahnu-ma, nì cónì cùú-né arrepentir sàhà cuàchi nì caquida-ne nì quidayucun-nè ñà-ndùá cahvi-né. Còó, iin-ni nì quida-ne seguir sàha-ne promesa nùù ñà-malu, te cahvi-né cuahà figura,

sea oro nì cuyucàn, ò sea plata, ò sea càa yahá, ò sea yùù, ò sea yutnù nì cuyucàn. Te nsidaa ñà-ndùá cahvi-némà, ni có-ìndéhá, ni có-ìtiácuà, ni có-xìcá.

²¹ Te nèhivì ndóo ga ñuhiví, ni cónì nájícócuìn ini-nè sàhà cuàchi-ne, iin-ni nì caquida-ne ñà-ndùá xíquida-ne, sahní stnahá-né, sàhàn tàtnà-né, sàhàn tàdí-nè, te iá-nè xì ñahà xí-né, te xidácuíhná stná-nè.

10

Angel iníndáhá libru tii

¹ Daaní, nì xinì vaxi inga ángel fuerte, mànuu-ne dècuèndè ansivi vaxi-ne. Ídúcún-né iin vïcò, te ñuhú dìni-né iin sìcòyàhnchì. Nchíí nùù-né na ian nchíí orá, te tnùù sàhà-né nahi ñuhu.

² Te iníndáhá-né iin libru tii nuná. Te nì sàcuìn-nè ñuhiví, sàhà cuàhá-nè ián dìquì mar, te sàhà ìtní-nè, ián dìquì ñuhù íchí.

³ Te nì ndàhì ndee-né, na ian ndáhì nsicaha, ducan tiacú. Daaní, nì nsihi nì ndàhì-nè, dandu nì tiacu cáhàn iin ana cáhàn fuerte na ian cáhàn dàvì. Ùsà xichì nì cáhàn ana cáhàn mà.

⁴ Te yùhù, cuàhìn chitui ñà-ndùá nì cachi-nè nì cùí, doco momentu mà nì tiacuì iá ana cáhàn ansivi, cachí-yà xì:

—Màsà chítúú-ní ñà-ndùá nì cachi ana nì cáhàn ùsà xichì, te nì ìa na ian cáhàn dàvì, vàchi ícúmí coo dèhé palabra mà —nì cachi-yà.

⁵ Daaní, ángel iín mahì mar xì dìquì ñuhù íchí, nì ndanihi-ne ndahàcuàhá-nè ansivi,

⁶ te nì ndacùcahan-né mii-yá itiácu nicanicuahàn, divi mii-yá nì quidayucun xì ansivi,

xì ñuhìví, xì mar, xì nsidaa iñàha iá lugar yucán.
Te nì cachi-nè:

—Chináhî Dios, mà cuéé gà,

⁷ te sàà quivì cuu ndisa nsidaa ñà-nduá nì cachtitnùhu nèhivì xí Dios sàhana, vâchi na cuàhàn sivi trompeta xi ángel ùsà, dandísá, icúmí xinu nsidaa ñà-nduá cuní Dios quida-ya, te iá dèhá` vichi.

⁸ Daaní, inga tu nì tiacuì iá ana cáhàn ansivi, te dohó nì cachi-yà xì:

—Tnàtuu-ní nùù ángel iín mahì mar xì dìqui ñuhù íchî, te tnii-ní libru tii nuná ini ndahà-né.

⁹ Ñàyùcànduá, nì tnàtui nùù-né, te nì cachi xì-né:

—Taxi-ní libru tii nùí.

Te nì cachi-nè:

—(Yoho iá`.) Tnii-niá, te caxì-niá. Icúmí nduvidì yuhù-ní nahi ndudi ñùñù, doco nú sàni coco-niá, dandu icúmíâ ndu-uà-ñà` tìxi-ní.

¹⁰ Daaní, nì tnii libru iníndáhá-nêmà, te nì saxiá. Te (ñà-ndáà nduá), saxí vídià, nahi ndudi, doco nì nsihi nì coquiá, dandu nì nsicuihnú uà inì.

¹¹ Dandu nì cachi tu ángel mà xì:

—Icúmí-nî cachtitnùhu gà-ní ñà-nduú razón ndi-aha xí Dios sàhà cuàhà nèhivì ndoó cuàhà ñuu cáhàn cuàhà dàhàn. Daaní, stná cuàhà rey dandacú nùù ñuu mà, icúmí-nî cachtitnùhu stná-ní sàhà-té —nì cachi ángel.

11

Ùì nèhivì cáhàn cuenta xi Dios

¹ Daaní, nì sàha-ya yuhù iin vara caní nahi metro, te nì cachi-yà xì:

—Ndacuiìn-ní, cuahán-nî, chitacuhá-nî veheñùhu cahnú ndé cahvi nèhivì Dios, te chitacuhá stná-ní mesa ndé sàha-ne promesa ìì

xí-né, te nacahvi stná-ní nadaa-ne sáhàn cahvi xì-yá yucán.

² Doco patiu yàtà veheñùhu màsà chítacùhá-ní, vèchi icúmí ndòamà ndahà tiàa inga raza. Tiàa ma, icúmí-tè cundoo-tè nsidanicuú gá lugar ñuu ìi, te quida quini-tè xì nèhivì yucán. Ùi dico ùi (42) yòò cunduu tiempu caquida-tè ducán.

³ Doco yucán cuàhàn cundoo stná ùi nèhivì-xí icúmí nihítáhvi càhàn cuenta xi. Iin mil ùi cientu ùnì dico quivì icúmí-nê càhàn-nè xì nèhivì ñà-nduú razón xi. Te sìcoto cundixi-ne, sìcoto tnuu cundua —nì cachi-yà.

⁴ Cunaha-ní, mii-yá nduú-yá Stoho nsidaa ñuu iá ñuhiví. Te frente silla ndé iá-yà (ansivi) itá ùi nù-olivu, xì ùi candeleru. Pues na quidá nsidaa ñà-jaàn nù-yá gloria, ducán quidá stná ùi nèhivì càhàn cuenta xi-ya (ñuu mà).

⁵ Te nú xiní ùhì iin tiàa xi-né, te cuní-te quida quini-tè xì-né, dandu cuàhàn cana ñuhu yuhù-né coco-tè. Te ducán icúmí cuu xi nsidaa ana cuní quida quini xi-né.

⁶ Te ndahà stná ùi nècuàchìmà icúmí ndòo poder ñà-cadi xì dàvì ñà-màsà cuun ni-iin dàvì inii tiempu càhàn-nè cuenta xi Dios. Te icúmí-nê dandacú stná-nè nùu tècuí ñà-nanduu-tè nù, te nú cuní-nè, vètùnì dandohó stná-nè nèhivì nsidanuu clase tnùndoho, según nadaa xichi cuní-nè.

⁷ Daaní, nú sàni nsihi tiempu càhàn-nè xì nèhivì cuenta xi Dios, dandu icúmí-nê cui-nè, vèchi iá iin quisì dàná iná cáá ini yavi cùnú sàstrnhù yucán, te icúmí quisì ma nana-sì quee-sì, nàá-sì xi ndúì nèhivì càhàn cuenta xi Dios mà, te icúmí-sì cundee-sì nùu-né, dandu cui-nè.

⁸ Te yucán mahì calle ñuu ndé nì xihì Stoho-ndà Señor nchìca cruz, yucán icúmí nsii ma cuitànduhù-né. Te divi ñuu mà, Sodoma cachí stná-nè xán, te Egipto cachí stná-nè xán, (vàchi malu gà modo xi nèhivì ndoó yucán).

⁹ Pues, ñuu yucán cuitànduhù nsii ma, te cundehè cuàhà nèhivì-né, nèhivì cuàhà raza ndoó cuàhà ñuu, te cuàhà dàhàn cáhàn-nè. Ùnì quivì dava cuitànduhù nècuàchìmà yucán, ni mà cuáha nèhivì cundùxin-ne.

¹⁰ Al contrario, cuàhàn-nè cudii ini-nè ñà-sàni xihì nsii ma. Cuàhàn-nè quida-ne vicò, te dacútâhvì stnahá-né iñàha, te cudii ini-nè, vàchi còò gá ndúi nècuàchì sàhnú nì sacahàn cuenta xi Dios, vàchi antes cuàhà gá nì ndoho-ne nì quida nècuàchìmà.

¹¹ Daaní, nú sàni yàha ùnì quivì dava, dandu icúmí nsii ma natiacu-nè quida Dios, te ndacuita-ne. Ñàyùcànduá, yáha ga icúmí yuhí nsidaa nèhivì cundehè xì-né.

¹² Dandu icúmí tiacu tàchì ana cáhàn ansivi, te dohó cachì-yà:

—Nahà-nsia dìquì-xí yohó.

Dandu canana nècuàchì sàhnùmà dìquì-xí ansivi. Mahì vicò nana-ne cùhùn-nè, cundéhe nsidaa nèhivì xiní ùhì xì-né.

¹³ Dandu divi hora mà, ndee gá icúmí tnàa ñuhiví. Nùu cada ùxin vehe itànduhù ñuu mà, icúmí caà ian. Te icúmí cui ùsà mil nèhivì sàhà-ñá icúmí tnàa guá ducán. Dandu nèhivì dava ga, cuàhà gá yuhì-nè, te nacuni-nè cahnú gá poder xi mii-yá iá ansivi.

¹⁴ Pues, ñà-jaàn nduú tnùndoho cahnú ñà-ùì. Doco cumàni gá ñà-ùni, te sà-ítúú vaxa.

Nansa icúmí cuu na sivi ángel ùsà corneta xi-ne

¹⁵ Daaní, ángel ùsà, nì sivi-nè corneta xi-ne. Te nì inini ndee cána cuàhà-né ansivi, cachí-nè:

Sàni sàà quivì cusahnú Stoho-ndà Señor nùù nsi-daa ñuu ñuhiví, te nicanicuahàn icúmí-yâ cusahnú-yá, mii-yá xì Dèhemanì-yá Cristu.

¹⁶ Dandu òcò cùmì nècuàchì sàhnú ndoó nùù Dios dìquì silla vico, nì tutuyuhu-né nùù sàhà-yá, te nì cahvi-néyà,

¹⁷ cachí-nè:

Naquímanì-nsí mii-ní Stoho-nsì Dios, vàchi icúmí-nî nsidanicuú poder. Dècuèndè sàhana iá-nî, te nicanicuahàn icúmí-nî coo-ní. Ansivéhé-nî, vàchi sàni quesaha-ní cuàhàn-ní cusahnú dahuun-ní nùù ñuhiví, cuàhàn-ní dandacu-ní nùù nsidaa nèhivì ñuhiví.

¹⁸ Mii-né, nì xidà ini-nè, doco sàni sàà quivì narchitacuhá-nînè castigu xi-ne. Te sàni sàà stná tiempu nsidandaà-ní sàhà nècuàchì nduú nsì. Te vichi icúmí cundiatú stná ànima nsidaa ana xinúcuáchí nùù-ní, nacula nècuàchì càhàn cuenta xi-ní, te ducán stná nsidaa gá ana xínduu nèhivì xí-ní, divi ana cahvi xi-ní, a ducán nduú-né nèhivì úún, ò nèhivì chicá nì nihì chuun nùù-ní. Doco nèhivì nì quida quini xi ñuhiví, còó, vàchi icúmí-ní dandáñuhú-nínè, nì cachi nècuàchì sàhnùmà.

¹⁹ Daaní, nì nuna veheñuhu ìì xí Dios ansivi, te nì xinì ini veheñuhu ma iá caja ìì ndé inácaá palabra nì cachi-yà na ní ndòo sahnú-yá xì nèhivì xí-yá sàhana. Dandu yáha ga nì tàsa, te nì tiacu cahá fuerte; te ndee gá nì càhàn stná dàvì, te nì tnàa. Te nì còyo stná iin.

12

Nansa nì xini Juan seña sàhà nècuàchì ñahà nì xinudèhé na ní xidà ini quisì cuahá

¹ Daaní, nì xinì iin seña cahnú ansivi. Nì natù iin nècuàchì ñahà. Tìxi sàhà-né iá luna, te tnúù nihni ñà-nduá ndixí-né, vàchi orá nduá, te dìni-né, ñuhá iin corona ndé itándiaa ùxìn ùì sìnsìví.

² Meru sà-itúú tùinuù méè xi-ne, ñàyùcànduá, ndáhì-nè, vàchi nì quicuehè-nè, cuàhàn cacu dèhe-ne.

³ Te nì tùì inga seña nùù ansivi. Nì quecunu iin quisì cahnú cuahá, caní-si nahi còò nahnu-guá, te cuahá laà-si. Ùsà dìni-sí, te ùxìn nsiquì-sí itá. Cada iin iin dìni-sí ñuhú sìcàté vico.

⁴ Te iá stná ndohò caní-si, te xi ndohò-símá nì cani-sì cuahà sìtnúù itándiaa ansivi, nì dàndiàchì-ñásì nùù ñuhìví. Iin tantu sìtnúù mà nì ndiàchì nùù ñuhìví, te ùì tantu-si nì ndòo ansivi. Dandu nì sàcuìn quisì mà nùù nècuàchì ñahà mà, ndiatú-si tùinuù méè xi-ne, vàchi cuní-si caxì-sívê na sàni cacu-ve.

⁵ Dandu nì tùinuù-vé, tiàa nduú-vé, te nduú stná-vè mii-yá cuàhàn cusahnú nùù nsidanicuú ñuu, te mà cuáha-ya quida ndevàha-ne. Dandu (nì xinì) nì ndanchito-ya dècuèndè ndé iá Dios nùù silla ndiaha xí-yá.

⁶ Daaní, nècuàchì ñahà mà, nì xinudèhé-nè yucù dānā, vāchi yucán sàni nsidayucun Dios iin xaan ndé coo-ne, te yucán icúmí-nè nihì-né ñà-cutiacu-nè iin mil ùì cientu ùni dico quivì.

⁷ Doco nì quesaha iá guerra ansivi. Ángel nani Miguel xì compañeru-nè nduú iin ladu, te quisì

cuahá mà xì compañeru-si nduú inga ladu, te nì canàá stnahá-si.

⁸⁻⁹ Doco cóni cúndéé-sí. Ñàyùcànduá, nì taxi-nési ansivi, vèchi còò gá permisú cundoo gà-si yucán (ndé iá Dios). Nì dandiàchi-yási nùù ñuhiví yohó, mii-sí, xì nsidaa ana nchícùn xì-sí. Vèchi quisi (cusahnuma), divi còò iá ndè sàhana nduú-si; ñà-malu nduú-si, te Satanás nani stná-si, te divi-sì nduú ana dandahví xì nèhivì inicutu ñuhiví.

¹⁰ Dandu nì tiacuì iá ana cáhàn fuerte ansivi, te dohó cachí-nè:

—Vichi sàni càcu nsidaa nèhivì xí Dios. Te sàni sàà quivì cusahnú fuerte-yà, te cusahnú stná Dèhemaní-yá Cristu. Vèchi sàni ndiachi ñà-malu fuera, vèchi divi-sì nduú ana daqúee cuàchi xì dìquì ñani-ndà (iin-ni cahvi stná xi Yua-nda Dios), vèchi ndui te ñuú dacuidá cuàchi-siné.

¹¹ Doco mii-né, nì cundee-né nùù-sí ñà-nì ndacùcahan-né mii-yá nani Lelù Íi, divi mii-yá nì xìtià nì-xí sàhà-ndà. Ni cóni cáyùhí-nè, nì cachi vate-né nchícùn-nèyà, vachi dispuestu nì sandoo-ne cui-nè, cóni cùhí ini-nè vida xi-ne.

¹² 'Pues vichi xiñuhu cudì ini nsidaa ana ndoó ansivi, (vèchi sàni cùxio ñà-malu). Doco nèhivì ndoó ñuhiví xì mar, ndahví-nè, vèchi yucán sàni nasaà-si, xidà cuahà inì-si, vèchi ináhá-sí làcà iyuhu quivì ndóo nùù-sí (ñà-quida-sì ñà-nduá cuní-si).

¹³ Daaní, na sàni cundaà inì-si ñà-sàni ndiachi-sí ñuhiví yohó nduá, dandu nì quesaha-sí náâ-si xì nècuàchì ñahà mà, divi nècuàchì nì tùinuù mèè xi.

¹⁴ Dandu mii-né, nì nihitàhvi-né coo ndìxìn-né nahi ndìxìn yanuni nahnú, te nì ndava-ne cuahàn-nè yucù ndé coo dèhé-nè. Yucán icúmí-né

lugar (dèhé) xi-ne ndé nìhì-né ñà-cutiacu-nè ùnì cuià dava, te ducán càcu-ne nùù còò mà.

¹⁵ Doco yuhù còò mà nì cana cuàhà tècuìi nahi yùte, vèchi cunì-si tnani nècuàchì ñahà mà;

¹⁶ doco nì chindee ñuhiví nècuàchì mà, vèchi nì nsicà ñuhù nì ndèe nsihi tècuìi nì cana yuhù-síma.

¹⁷ Ñàyùcàndùá, nì xidà gà inì-si sàhà nècuàchì mà, te nì quesaha-sí xicánúú-si nandúcú-sí dava ga dèhe-ne, vèchi, cunì-si quida quini stná-si xi nsidaa dèhe-ne chívàha xi ley xi Dios, te nchícùn vii xì ñà-ndùá cachí Jesucristu.

13

Nansa nì ndecoyo ùi gà quisì daná

¹ Daaní, nì sàcuìn yuhù mar, te nì xinì mahì tècuìi nì quecunu iin quisì daná, ùsà dìnì-sí, xì ùxìn nsiquì-sí. Te iin iin nsiquì-sí ñuhú iin sicàté vico. Te ìcà iin iin dìnì-sí itándiaa quivì-sí, iin quivì iá quini, te cáhàn contra xi Dios.

² Nahi tigre, ducán nàhà quisì nì xinì mà. Doco sàhà-sí, nahi sàhà sì-oso, ducán ndáa-ña. Te yuhù-sí, nahi yuhù nsicaha, ducán iá. Te quisì nì quecunu antes, te iá nahi còò, divi nùù quisì yucán nì nìhì quisì yohó poder dandacú-si nùù ñuhiví. Ñàyùcàndùá, ndee ní cusahnú-si; vèchi nùù inga quisì mà nì nìhì-sí coo-si nùù silla cahnú dandacú-si.

³ Daaní, nì xinì nì nacuehè-si, iin dìnì-sí nì nacuehè, cuàhàn cuià cahín. Doco nì nduvàha ndé nì nacuehè xi-sì. Ñàyùcàndùá, nì ndulocó nsidaa nèhivì ñuhiví ñà-nì nduvàha-sì.

4 Sàháyucàndùá, nì cahvi-né quisì nahi còò chindéé xì quisì ùì mà ñà-dàndacú-sí. Stná quisì ùì mà, nì cahvi stná-nèsi, cachí-nè:

—Còò ana ndudává xí quisì jaàn. Còò iin cui cundee xi nùù-sí nú ni náâ-nè xì-sí —xícachi-nè.

5 Te nì nìhì stná-si ñà-màsà yúhì yuhù-sí càhàn ndevàha-sì dìquì Dios; ndee nì càhàn quini-sì dìquì-yá. Te nì nìhìtáhvì stná-si ñà-cusahnú-si ùì dico ùì (42) yòò.

6 Te ndee ní canàhá-si dìquì Dios, quini gá nì càhàn-si dìquì-yá, xì dìquì lugar ndé íá-yà, xì dìquì nsidaa ana ndoó cutnàhá xí-yâ ansivi.

7 Te nì nìhì stná-si ñà-quida quini-sì xì nèhivì xí-yá, te cuàhà-né nì sahnì-sí. Te nì nìhìtáhvì stná-si ñà-dandacú-si nùù nsidaa raza nèhivì ndoó nsidaa ñuu, ndéni dàhàn nì cui càhàn-nè.

8 Te nsidanicuú nèhivì ñuhiví, cuàhàn-nè cahvi-nési. Doco ni-iin nèhivì mà, có-ítúú quivì-né nùù libru xi Lelù Íi. Vàchi cunaha-nsiá, dècuèndè na táyô ñuhiví, dandu sà-itàndiaa quivì nsidaa ana icúmí cutiacu nùù-yá.

9 Ni cúníní vaha nsidaa nèhivì nansa cachí palabra yohó.

10 Nú ni chícadí nèhivì-ndó, dandu mii stná-nè icúmí-nè cundiadi stná-nè; te nú ni cahní nèhivì-ndó machete, divi machete icúmí-nè cui stná-nè. Sàhà ñà-jaàn, xiñuhu cundoo-nda calma, te cunihnu vaha ini-ndà mii-yá, vachi nèhivì xí-yá nduu-nda.

11 Daaní, nì xinì yucán nì quecunu inga quisì daná. Nùù ini ñuhù ñuhiví nì nana-sì. Itá ùì nsiquì-sí, nahi nsiquì lelù, doco nacua càhàn quisì cahnú nahi còò mà, ducán càhàn stná quisì yohó.

12 Ladu nùù quisì nì quecunu nùù mar, jaàn iín quisì yohó, te sàhá chindéé quisimà-sí, ñàyùcàndùá quidá-si cùahà iñàha ndulocó nèhivì. Te quidá stná-si xi nèhivì ñuhiví ñà-fuerza cahvi-né quisì iá-si nùù-xí, divi quisì nì nacuèhè daná dìni-xí, te nì nduvàha-sì.

13 Te quisì iín yucán, cuàhà gá iñàha quidá-si ñà-quida tontó-te nèhivì, dècuèndè cóyo stná ñuhu ansivi cundehè-né, ducán quidá-si,

14 dandáhvi-siné ñà-cuàhà guá quidá-si, vèchi nì nihì-sí ñà-quida-sì ducán nú iín-si nùù inga quisì mà. Ñàyùcàndùá, cachí-si xi nèhivì ñà-quidayucun-nè figura cahnú cunduu quisì nì nacuèhè, te nì nduvàha ma.

15 Te figura mà, ndè nì dìtá` tàchá, vèchi ducán nì nihì inga quisì mà quida-sì xán. Dècuèndè cáhàn stná nì quida quisì mà. Te nú có-càndísâ iin nèhivì cahvi xán, dandu dandacú-si cui nècuàchìmà.

16 Te icúmí stná-si dandacú-si màcùtuu iin tnuni xi-sì icà nsidanicuú nèhivì, ò sea màcùtua ini ndahàcuàhá-nè, te ò nùù tnaa-nè. Doco nsidan-icuú-né, icúmí màcùtuu tnuni mà icà-né, a sea nì cundúú-né nèhivì nihí chuun, te ò nèhivì ùún, ò nècuàchì ndahví, ò nècuàchì cuicà, ò iin peón-ní, ò iin lamú.

17 Vèchi nú còò tnuni xi-sì, ò quivì-sí, te ò número xi quivì-sí icà-né, dandu còò permisui cuiin-ne ò dicò-né.

18 Cunaha-nsiá, palabra nchichí nduá cuàhìn cachì xi-nsiá yohó. Iin nècuàchì nchichí, vátùni cahvi-ne nadaa nduá sáà número xi quivì quisì mà, vèchi número xi quivì iin tiàa nduá. Te divi 666 nduú número mà.

14

Alanbanza icúmí coto 144,000 nèhivì xí Jesús

¹ Daaní, nì xinì dècuèndè yucù Sión, te yucán iín mii-yá nani Lelù Íi, te cutnâhâ-yá xì iin cientu ùi dico cùmì mil (144,000) nèhivì, te icà tnaa iin iin-ne itúú quivì Yuandiáhâ-yâ.

² Dandu nì inini ndè ansivi tiacú na ian cundáá nùù yutnù cuerda nani arpa. Te fuerte tiacú nahi tēñuhu cuáhâ, na ian câhân ndee dâvì.

³ Te nì caxito nèhivì cuáhâ mà iin alabanza saa, itá-né frente silla ndiaha xí-yá ndé itá stná cùmì ana itá saín nùù-yá, te ndé ndoó stná òcò cùmì nècuàchì sàhnú. Doco ni-iin nècuàchì dava ga, mànicúi cutùha stná-nè coto-ne alabanza mà, cuisì nèhivì cuáhâ itá yucán, divì nèhivì xínduu iin cientu ùi dico cùmì mil tiàa ma. Te nsidaa-né nduú nèhivì nì càcu nùù ñuhivì yohó nì quida (Jesucristu).

⁴ Te nì còò ni-iin cuàchi nì quidá-né xì nècuàchì ñahâ, vâchi cónì câhân-nè xì nècuàchì ñahâ ni-iin xi-chi. Te vichi, nchícùn-nè mii-yá nani Lelù Íi ndéni nì cui ni cúhùn-yâ. Antes mahì nèhivì ñuhivì nì sandoo-ne, doco vichi sàni càcu-ne ñâ-nì dànâà-yá sâhâ-né, te sâhâjàn nì càcu-ne ñâ-cunduu-ne na iin promesa chica ndiaha nùù Yua-nda Dios xì nùù Lelù Íi,

⁵ vâchi de por sí, mà túha-ne dandahví-nè; te nicanicuahân ndoó-né nùù silla ndiaha ndé iá-ya, vâchi còò ni-iin falta xi-ne nùù-yá.

Ùnì razón nì cachitnùhu ùnì ángel ndavá ansivi

⁶ Daaní, nì xinì ndavá inga ángel diquì-xí ansivi, nihí-né razón vâha xì Dios, iin razón icúmì cunaha nicanicuahân. Te cuàhân ángel mà cachitnùhu-neà

xì nsidaa nèhivì nsidanicuú ñuu iá ñuhiví, nsidan-icuú raza-nè ndéni dàhàn nì cui cáhàn-nè.

⁷ Te dohó nì cachi ángel xì nèhivì mà:

—Cahvi-nsiá Dios, te tavà-nsiá tnùñuhu xí-yá, vàchi sàni sàa quivì nsidandaà-yà sàhà cuàchi nèhivì ñuhiví. Ñàyùcàndùá, cahvi-nsiáyà, vàchi divi mii-yá nduú ana nì quidayucun xì ansivi, ñuhiví, mar, xì nsidaa stná ndé caná tècuí.

⁸ Daaní, (nì xinì) nchícùn gà vàxi inga ángel, te dohó nì cachi-nè:

—Sàni ndañuhu ñuu Babilonia, sàni chàhmà dahuan nì quida Dios, vàchi nì sàha nèhivì ñuu mà ñà-coho stná nèhivì inga ñuu, tè ñàyùcàndùá, nì xìnì stná nècuàchìmà, te quini nihnú stná ini-nè vichi. Ñàyùcàndùá, icúmí nècuàchì Babilonia mà nihì-né iin castigu fuerte —nì cachi ángel mà.

⁹ Daaní, nchícùn gà vàxi inga ángel, te vichi nduú ùni ángel sàni quecoyo. Te nì ndàhì ndee-né, cachí-nè:

—¡Ndahví nsidaa ana cahvi xi quisì daná mà ò figura-si! ¡Te ndahví stná ana sà-ítúú tnuni xi-sì nuù tnaà-xi, ò ini ndahà-xí!

¹⁰ Vàchi yáha ga icúmí-nê ndoho-ne mahì ñuhu cahnú ndé xìxìn azufre sahán quini, te indéhe stná ángel ìi xí Dios, xì stná Lelù Íi. Te castigu mà, ducán quea na ian cuàhàn dacohó Dios-nè iin ndutè quini, te micuísì ndutè fuerte cunduu-tè, doco fuerza coho-nète, vàchi xidà ini-yà sàhà-né.

¹¹ Ñàyùcàndùá icúmí-nê cundoo-ne ndoho-ne nicanicuahàn ndé (xìxìn ñuhu, te) caná ducún ñùhmà, ni mà nunca nihì gá-nè cundoo dadí-né, ndui te ñuú icúmí-nê ndoho-ne, vàchi nì cahvi-né

quisi mà xì figura-si, te nì sàcùtuu stná quivì-sí icà-né.

¹² Ñàyucàndùá, cuàhà paciencia xiñuhu cucumi nsidaa nèhivì xí Dios, divì nsidaa ana chívàha xi ley xi-ya, te nihnú vaha ini xì (Dèhemani-yá) Jesús.

¹³ Daaní, nì tiacu tu iá ana cáhàn ansivi, cachí-nè xì:

—Vichi tiaa-yó palabra yohó cachí xùn: “Dècuèndè vichi xì quivì nùù-xí, ndiaha gá coo xi nèhivì cui, te nú nduú-né ana nchícùn xì Stoho-ndà Señor”. Ñà-ndàà ndùá, cachí Espíritu ìì xí Dios, icúmí nècuàchìmà quetatu vaha-ne, mà ndóhó gá-nè nùù chuun quidá-né, te dècuèndè gloria nacuni stná mii-yá nsidaa obra nì quida-ne.

Nansa cuàhàn cuu quivì último

¹⁴ Daaní, nì xinì iin vïcò cuxín yaa, te nùù vïcò mà iá ana indéhe nahi mii-yá ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví. Te dìnì-yá, ñuhá iin corona oro, te iníndáhá-yâ iin hoz dìn.

¹⁵ Dandu nì quee inga ángel nùù veheñùhu ìì xí-yá, te nì ndàhì-nè nì cáhàn-nè xì mii-yá iá nùù vïcò, cachí-nè:

—Cahndè-ní viu ndanihi-ní cosecha, vàchi sàni xida viu ñuhiví, te vichi sà-íá ndanchitoa.

¹⁶ Daaní, nì sahnde-yà viu iá ñuhiví, te ducán nì ndanchito cosecha mà.

¹⁷ Dandu nì quee inga ángel nùù veheñùhu ìì iá gloria mà, te iníndáhá stná-nè iin hoz dìn.

¹⁸ Dandu nì quee inga ángel nùù ndé iín mesa ìì ndé cahvi-né Dios, te nduú-né ángel dandacú nùù ñuhu xíxìn. Te nì ndàhì ndee-né, cachí-nè xì ángel iníndáhá hoz mà:

—Xì hoz diìn jaàn cahndè-ní nsidaa sì-uva caá nducuyòhò ñuhiví, vàchi sàni xìchi-sì —nì cachi-nè.

¹⁹ Ñàyùcàndùá, nì sahnde ángel mà sì-uva ñuhiví xì hoz xi-ne, te nì dàtácá-nè nsidaa-sí nì dàquéé-nèsi ini lugar ndé chàhmà-sí quee tècuíi-si. Te seña ñà-icúmí-sî chàhmà-símà nduú ñà-icúmí Dios cuàha-ya nèhivì malu iin castigu fuerte.

²⁰ Vàchi cunaha-nsiá, fuera ñuu nì chàhmà-né, te nì xítia nì-né, ducán cuàhà nì mà nahi yùte ndé queé cuàhà tèñuhu, te cunú nì xìca (nahi ùi metro), na ian ducún iá frenu xi idu. Te ùni cientu kilómetro nduú ñà-càní yùte nì mà.

15

Ùsà ángel dandacú nùù ùsà tnùndoho chicá nahnú

¹ Daaní, nì xinì cuú inga seña ansivi, iin seña ndiaha. Te nì nduloquí, vàchi nì xinì ndoó ùsà ángel dandacú nùù ùsà tnùndoho chicá nahnú, te ñà-último nduájàn, vàchi sà-lá, xì ñà-jaàn-ní mà cuídà gà ini Dios nú sàni yàha.

² Dandu nì xinì mar iá (ansivi) yucán, nahi vidriu nduá, te dácà stnahá stná vidriu mà xì ñuhu xíxìn, ducán nàhà. Te nùù mar mà itá cuàhà nèhivì, xínduu-ne ana nì cundee nùù quisì daná mà, xì nùù figura-si, xì nùù número xì quivì-sí, nùù nsidaa ñà-jaàn nì cundee-né, te vichi itá-né yucán, nihí-né yutnù cuerda cundaa.

³ Te nacuatú stná-nè, xitó-né alabanza xi Moisés nì xinucuachi nùù Dios (sàna), te xitó stná-nè alabanza xi Lelù Íi, cachí-nè palabra yohó:

¡Ndiaha gá nsidaa obra quida-ní, Stoho-nsì Dios; ndulócô-nsì ñà-cuàhà guá quida-ní! Nsi-danicuú poder icúmí-ní. Doco micuísì ñà-lá

vii nduá quida-ní, cuisì ñà-íá vaha nacua ndiá ìcà. Ansivéhé-ní, vàchi rey nduu-ní, te cusáhnú-ní nùù nsidaa ñuu.

⁴ Te vichi xiñuhu cahvi nsidaa nèhivì mii-ní, Stoho-nsì Señor; xiñuhu nsidaa-nsí ndanihi cahnú-nsí mii-ní, vàchi cuisì mii-ní ì ndisa-ní. Te icúmí nèhivì nsidaa ñuu tnàtuu-ne cuitasisi-né nùù-ní, vàchi nùù nsidaa-né náhà claru íá vii nsidaa ñà-nduá nì quida-ní xì nèhivì ñuhiví.

Ducán nì cachi-nè.

⁵ Daaní, nì nsihamá, dandu nì xinì nì nuna quartu chicá ì íá ini veheñuhu xi-ya ndé íá vaha ley ì xí-yá.

⁶ Te nì caquee usà ángel mà vaxi-ne, diví ángel dandacú nùù usà tnùndoho nahnú icúmí ndoho nèhivì. Te ndixí-né sicoto yéhè cuxín yaa, te nuhní nchìca-ne iin siuhma oro.

⁷ Dandu nì tnàtuu iin ana íín saín nùù-yá, te nì sàha-ne iin iin ángel mà iin yaxìn oro, chitu iin iin-sì castigu xi Dios, divi mii-yá itiácú nicanicuahàn, vàchi sàhà cuàchi nèhivì, ñàyùcànduá, xidà ini-yà.

⁸ Daaní ñà-ndiaha fuerte guá-yà, te ñà-ndee guá dandacú-yá, ñàyùcànduá nì cana ñùhmà, te nì xìtià inicutu veheñuhu ì mà. Te sàhà ñùhmà mà mànicuí nansihvi ga ni-iin nèhivì ini lugar mà dècuèndè sàni nsihi usà tnùndoho nahnú dandacú ángel mà nùù-xí.

16

Nansa icúmí dacóyo ángel ñà-ñùhú ini usà yaxìn oro, divi ñà-nduú tnùndoho nahnú

¹ Daaní, nì tiacuì íá ana cáhàn fuerte ini veheñuhu ì mà, cachí-yà xì usà ángel mà:

—Cuahán-ndâ dacóyo-ndá ñà-ñùhú ini iin iin yaxìn mà dìquì ñuhiví ñà-cundua castigu fuerte sàhà-ñá xidà ini Dios sàhà cuàchi nêhivì —nì cachi-nè.

² Dandu nì quee ángel primeru nì dácóyo-ne ñà-ñùhú ini yaxìn xí-né dìquì ñuhiví. Ñàyùcàndùá, nsidaa nêhivì itúú tnuni xi quisì daná mà, nì cana iin nsìhi ùhì icà-né, quini iá, te yáha ga cuhiá; nùù nsidanicuú ana cahvi xì figura quisì mà, nì cana nsìhi ùhì mà icà-né.

³ Daaní, ángel ùì, nì dácóyo-ne ñà-ñùhú ini yaxìn xí-né mahì mar. Te nì nanduu nsìhi tècuí mà nì, nahì nì nêhivì nì xihì. Ñàyùcàndùá, nì xihì nsidanicuú quisì itiácú ñuhú mar.

⁴ Daaní, ángel ùnì, nì dácóyo-ne ñà-ñùhú ini yaxìn xí-né, nì còya nùù nsidaa yùte xì nùù nsidaa lugar ndé caná tècuí, te nì nanduu stná tècuí mà nì.

⁵ Dandu nì tiacuí cáhàn iin ángel dandacú nùù nsidaa tècuí, te nì cachi-nè xì Yua-nda Dios:

—Stoho-nsì Señor, mii-ní nduú ana iá ndè nicanicuahàn sàhana. Te ìì gá stná-ní, ñàyùcàndùá, iá viì ñà-ndùá sàni quida-ní xì nêhivì sàhà cuàchi-ne.

⁶ Vàchi mii-né, nì casahnì-né nêhivì vaha xi-ní; cuahà tiàa nì cáhàn cuenta xi-ní nì casahnì-né, te nì xitià nì-né, ñàyùcàndùá, divi nì nduá icúmí nècuàchimà coho-ne quida-ní. Ducán icúmí coo xi-né, vachi malu-nè.

⁷ Dandu nì inini iá inga ángel yatni nùù mesa ìì ndé cahvi-né Dios, te nì cachi-nè:

—Ñà-ndàà nduá, Stoho-nsì Dios. Nsidanicuú poder icúmí-nì, te micúsi ñà-lá viì nduá sàni quida-ní xì nêhivì sàhà cuàchi-ne, cuisì ñà-ndiá icà nduá sàni quida-ní xì-né.

⁸ Daaní, ángel cùmì, nì dàcòyo-ne ñà-ñùhú ini yaxìn xí-né nùù orá, te ñàyùcàndùá nì ñìhítáhvì orá dansí fuerteà nèhivì. Nahi ñuhu xíxìn nì nandua,

⁹ te yáha ga cuàhà nì nsì-né sàhà ñà-ihni gá. Ñàyùcàndùá, quini guá nì canàhá-nè dìquì Dios, vâchi divi-ya nduú ana nì dândàcú coo tnùndohoma; doco cóni nâxícócuìn ini-nè sàhà cuàchi-ne, ni cóni nâcúní-nè ñà-viì nduá quidá-yá.

¹⁰ Daaní, ángel ùhùn, nì dàcòyo-ne ñà-ñùhú ini yaxìn xí-né nùù silla ndé iá quisì daná mà, te nì nâcuìn tnùù inicutu ñuu ndé dandacú-si. Te nèhivì ndoó yucán, mà cùndéé gâ ini-nè dolor ndohó-né, ñàyùcàndùá nì tnii nùhu-ne yàá-nè.

¹¹ Te nì canàhá quini-ne dìquì mii-yá iá ansivi ñà-cuàhà guá tnùndoho yáha-ne, te ndohó stná-nè sàhà nsìhi ùhì nì cana ìcà-né. Doco ni sàhà ñà-jaàn cóni cùú-né arrepentir sàhà ñà-có-ndiàá quidá-né.

¹² Daaní, ángel ìñù, nì dàcòyo-ne ñà-ñùhú ini yaxìn xí-né dìquì yùte cahnú nani Eufrates. Dandu nì ndoco tècuíà, te ducán mà cádí yùte ma nùù soldadu cuàhàn cundaca rey inga ñuu caquixi ladu ndé caná orá.

¹³ Daaní, nì xinì nì quee iin sì-dicui yuhù iin iin quisì yucán. Ñà-malu nduú sì-dicui ma. Iin-sì nì quee yuhù quisì cuahá nahi còò, te ingà-si nì quee yuhù quisì nì quecunu mahì mar, te ingà-si nì quee yuhù quisì cáhàn cuenta xi quisì ùi mà.

¹⁴ Te espíritu xi ñà-malu nduú sì-dicui ma, te nì quee-sì cuàhàn-si ñà-chiyuhù-sí nsidaa rey dandacú ñuhiví yohó. Cuàhà gá icúmí quisì mà quida-sì ñà-ndulocó rey mà, te candisá-te quixi-tè nataca nsìhi-tè, cundoo tùha-tè sàà quivì coo

guerra, te cundua quivì cahnú xí Dios, divi mii-yá icúmí xí nsidanicuú poder.

15 Te vichi cachí-yà xì-ndà: “Cunaha-ndá, naànàá icúmí sàì ndé ndoo-ndá. Ñàyùcàndùá, cundoo tùha-ndá, te cunihnu vaha inì-ndá sàhá màsà cúcáhàn-nùù-ndâ na ian cucahan-núù iin nèhivì nú còò sìcoto xì-ne”.

16 Daaní, nì nataca nsihi soldadu, xì stná tè-dàndàcú nùù-té, nì casaà-te iin xaan nani Armagedón, vèchi ducán nani lugar mà dàhàn hebreu.

17 Dandu ángel ùsà, nì dàcòyo-ne ñà-ñùhú ini yaxìn xí-né mahì ansivi. Te nì tiacu fuerte càhàn ndee aña càhàn ini veheñùhu ìì xí Dios ansivi. Divi mii-yá iá nùù silla ndiaha nduú ana nì càhàn, te nì cachí-yà:

—¡Sà-íá!

18 Dandu nì tàsa cuahà, te nì nìhi fuerte, te yáha ga nì càhàn dàvì, te nì tnàa fuerte sàstnùhù. Chicá fuerte nì tnàa nùù nsidaa xichi inii tiempu ndoó nèhivì ñuhiví.

19 Te ñà-ndee guá nì tnàa, ñàyùcàndùá nì tàhndè ñuu cahnú yucán, ùnì ñuu nì nandua. Te nsidaa gá stná ñuu ñuhiví, nì caà nsihi vehe yucán. Dandu nì nsinuu ini Dios sàhá ñuu Babilonia, ñà-cuàha-ya ñuu mà iin castigu cahnú, vèchi xidà ini-yà sàhá nsidaa cuàchi nècuàchì ñuu mà, ñàyùcàndùá cuàhàn-yà quida-ya xì-né na ian dacohó-yánè iin ndutè có-cùnì-nè.

20 Dandu nsidaa yucù iá ñuhiví, nì ndèa ini ñuhù, te nì ndèe stná ñuu iá mahì mar.

21 Daaní, ndè ansivi nì còyo iin núù ñuhiví, nahnú sàstnùhù iin ní cacòyo ma, ùì dico kilo vèe iin ian, cunaha-nsiá. Te nèhivì ñuhiví, quini ga

nì dàquée cuàchi-ne dìquì Dios, vàchi yáha ga nì ndoho-ne ñà-nì còyo guá iin nahnuma.

17

Nansa icúmí ndoho ñahà malu

¹ Daaní, iin ángel nùù nsì-úsà nècuàchì xí-inindaha yaxìn, nì tnàtuu-ne nùì nì càhàn-nè xì nì cachi-nè:

—Cúhùn-ndà dacuní mii-ní nansa icúmí ndoho ñahà malu iá guá fama xì, te iá-ña ndé ñuhú cuàhà tècuíí.

² Divi ñahà mà nduú ana iá guá xì cuàhà tè-cùsáhnû ñuhìví yohó. Te divi nùù mii-ñá sàni cutùha stná dava ga nèhivì ñuhìví quida quini stná-nè nahi miá. Te queámà na ian iin-ni vinu xihí nsidaa-né xì-ñá, te ducán xini stná-nè —nì cachi ángel.

³ Ñàyùcànduá, ndacá ángel mà yùhù cuàhàn xicà-nsí dècuèndè ndé nduú yucù. Na ian sánî quidá Espíritu ìì xí Dios, ducán nduá cuàhàn-nsì. Te na ní sàà-nsì yucù mà nì xinì iá iin ñahà indánuú-ña iin quisì daná cuahá, ùsà dìnì-sí xì ùxìn nsiquì-sí, te itándiaa cuàhà quivì sìquini càhàn contra xì Dios.

⁴ Te ndixí-ña sìcoto moradu vico, xì sìcoto cuahá laa, te nì nducutá oro xì yùù yéhe, xì stná sìdiqui cuxín vico. Te iníndáhá-ñá iin copa oro chitu nsidaa ñà-có-ndiàá xì nsidaa ñà-sìquini, vàchi cuàchi ñahà mà nduú ñà-ñùhùmà.

⁵ Daaní, icà tnaà-ña itúú iin quivì ùhì mànhì ini-ndà. Dohó cachá: Ñuu cahnú Babilonia, divi ñahà nì dàcuàhà-xì dèhe yoco-xí ñà-quida quini

stná-ña, te nsidaa ana quidá quini ñuhiví, xínduu stná-nè dèhe ñahà yohó, ducán cachá`.

⁶ Te nì xinì ñahà mà, na ian xíni-ñà, vàchi ñà-nì cudii guá inìa sàhà ñà-nì xitìa nì nèhivì xí Dios, ñàyùcànduá, ducán queá na ian xíni-ñà nì quida nì mà, vàchi nì cudii guá inìa nì xihì nèhivì váha cáhàn vate sàhà Jesús. Te yùhù, cuàhà gá nì nduloquí indéhí ñahà mà.

⁷ Dandu nì cachi tu ángel mà xì:

—Màsà ndúlócô-nî, vàchi cuàhìn dacunî mii-ní iñàha ñà-cundaà vaha inì-ní sàhà ñahà mà xì sàhà stná quisì indánuú-ña, divi quisì iá ùsà dìni-xí, xì stná ùxìn nsiquì-sí.

⁸ Cunaha-ní, antes nìsa ìa quisì mà ñuhiví, te vichi còò cá-si, doco icúmí-sí naquecunu-sì quee-sì yavi cunú cuàhà, dandu después sàà-si ndañuhu dahuun-sì. Te cuàhà gá nèhivì ñuhiví, icúmí-nê ndulocó-nè na cuni-nè quisì mà ñà-nì ìa-sì ñuhiví, te còò cá-si, doco icúmí-sí nandecunu tu-sì. Doco nèhivì mà, ni-iin-ne có-itàndiaa quivì-né nùù tutu xì Dios. Vàchi tutu mà, dècuèndè na táyôo ñuhiví, dandu sà-itàndiaa quivì nsidaa nèhivì cutiacu nicanicuahàn.

⁹ PUES vichi, yohó iá iin palabra nchichí cundaà ini nècuàchì nchichí. Cunaha-ní, nsì-ùsà dìni quisì mà, ùsà yucù nduá, te dìquì yucù mà iá ñahà mà.

¹⁰ ùsà stná rey ndoó. Ùhùn-te sàni yàha, te iin-tè, dandacú-te vichi, te iá stná ingà-te, doco cumáni gá quesà-te. Daaní, nú sàni quesà-te, dandu iin ratu tii icúmí-tê dandacú-te.

¹¹ Te quisì daná nìsa ìa, te vichi còò cá-si, pues divi quisì mà nduú stná-si iin rey dandacuma, divi rey ùnà cunduu-sì, doco nùù ùsà rey primeru,

iin-tè nduú stná-si. Dandu después icúmí-sî sàà stná-si ndañuhu dahuun-sì.

¹² 'Daaní, ùxìn nsiquì quisi mà, ùxìn rey xíndua, doco tàñáha ga nihì-té ñuu ndé cusahnú-te. Cuisi imindaa hora nihítáhvi-té cutnahá-te xì quisi daná ñà-cusahnú-te.

¹³ Vàchi nsì-ùxìn rey mà, iin-ni sàni candat-nuhu váha-tè ñà-dayáha-tè ñuù-te ndahà quisi mà ñà-dandacú-si lugar xi-tè.

¹⁴ Te icúmí stná-te quida-tè guerra nàá-te xi Lelù ñi, doco mii-yá, icúmí-yâ cundee-yá nùù-té, vàchi Stoho-ndà Señor nduú-yá, te rey ndiaha nduú stná-yà, vàchi chicá fuerte-yà nùù nsidaa gá ana dandacú, xì nsidaa gá stná ana itá fuerte; te nsidaa ana nchícùn xì-yá, nèhivì nì cana-ya xínduu-ne, divi nèhivì nì nacàxin-ya, te iin-ni nchícùn-nè palabra xi-ya nicanicuahàn.

¹⁵ Dandu nì càhàn tu ángel cutnàhâ xí, cachí-nè:

—Cunaha-ní, nsidaa tècuì cuàhà ndé iá ñahà malu mà, nèhivì nduú-te, divi nèhivì ndoó cuàhà ñuu inicutu ñuhivì, vàchi cuàhà raza nduú-né, te cuàhà dàhàn cáhàn-nè.

¹⁶ Doco ùxìn rey nduú ùxìn nsiquì itá dìnì quisi daná mà, icúmí-tè cuidà inì-te sàhà ñahà mà. Ñàyùcànduá, cuàhàn-te dacúxió-te nsidaa ñà-icúmí-ñâ. Còò ni-iñàha cucumiá. Dandu cahni-tèñâ, te cahmi-tèñâ.

¹⁷ Iin-ni icúmí nsidaa-tè nacani inì-te quida-tè ducán, vàchi icúmí Dios danácánì ini-yàte quida-tè ñà-nduá nì chitnùnì ini-yà cuu, te sàhámà icúmí-tè cuàha stná-te quisi mà dandacú-si lugar xi-tè dècuèndè cuu ndisa ñà-nduá sàni cachitnùhu-ya antes.

18 Te cunaha-ní, ñahà nì xinì-ní mà, divi ñuu cahnú dandacú nùù nsidaa rey ñuhìví nduú-ña.

18

Nansa icúmí ndañuhu ñuu Babilonia

¹ Daaní, nì nsihi ñà-jaàn, dandu nì xinì mànuu iin ángel ansivi vaxi-ne. Iin ángel dandacú nduú-né, te nanchí fuerte ñuhìví ñà-yéhè guá-nè.

² Te nì ndàhì ndee-né, cachí-nè:

—Sàni ndañuhu dahuun ñuu cahnú Babilonia. Te vichi cuisì ñà-malu xíndoo yucán, cuisì espíritu ía quini, vachi sàni nanduu lugar yucán nahi nchihò nsidanuu laa sìquini.

³ Vachi ndè nùù ñuu mà (nì quesaha cuàhà estilu sìquini nì cutùha nèhivì nsidaa gá ñuu, te nì quida-ne nahi ñahà malu mà), na ian iin-ni sàni xihì-ne xì-ñá, te xíni stná-nè. Daaní, cuàhà stná rey ndoó ñuhìví, nìsa xì-à stná-nè xì ñahà mà. Te nèhivì nacuín, te nadíco, sàni cucuica cuàhà stná-nè sàhà ñà-sìquini vico nì xiin nècuàchì ñuu mà.

⁴ Dandu nì tiacuì ía ana cáhàn ansivi inga xichi, te dohó cachí-yà:

—Nsidaa nsiohó nèhivì-xí, caquee-ndá nùù ñuu sìquini jaàn sàhà-ñá màsà quidá stná-ndá cuàchi na ian quidá vecinu xi-ndá jaàn, dandu mà níhì stná-ndá castigu nahi mii-né.

⁵ Vachi ndè ansivi iín dinì cuàchi-ne, te vichi sàni sàà stná quivì mà-cúndéé gá inì sàhà nsidaa ñà-có-ndiàá xíquida-ne.

⁶ Ñàyucàndùá, vichi, nacua sàni quida quini-ne, divi ducán icúmí stná-nè nihì-né tñundoho, dècuèndè ùì tantu icúmí-nè nihì-né sàhà cuàchi nì quida-ne, vachi yáha ga tùha-ne quida quini-ne

xì nècuàchì dava ga, ñàyùcàndùá, iin doble icúmí nacuitacùhá-nè.

⁷ Yáha ga cuadú-nè ndoó-né ñuhiví, cutu ndoó vico-né quidá ndevàha-ne nicanicuahàn. Ñàyùcàndùá, dava ni tantu icúmí-nê ndoho-ne, te cundoo-ne tnùnsí ini, mate vichi nihnú ini-nè, cachí-nè: “Ndiaha mánì iá vida xi. Yùhù nduí ana dandacú, còò ni-iñàha cuu xí, ni mà nunca sàì coi tnùnsí ini”.

⁸ Doco sàhà-ñá nihnú ini-nè ducán, ñàyùcàndùá icúmí-nê yàha-ne cuàhà tnùndoho, cuàhà gá icúmí-nê ndoho-ne, te tnana-ne, te coo stná tnama ñuu-nè, te cui cuàhà-né, dandu coco stná ñuu-nè. Te nsidaa tnùndoho ma, iin quìvì-nì icúmí quixa dìquì-né, vàchi fuerte gà mii-yá ana cuàha xi castigu mà, vàchi divi Stoho-ndà Dios nduú-yá.

⁹ Daaní, nsidaa stná rey ñuhiví, icúmí-tê cuacu-tè, te cuhuun cuahà inì-te na cundehè-té xíxìn ñuu mà, te caná ñùhmà-ñà, vàchi mii-té, iin-nì nìsa cutnahá stná-te nì caquida-tè cuàchi nahi nèhivì ñuu mà, iin-nì nì sacutnahá stná-te xi-né cundoo vico-né ñuhiví.

¹⁰ Ñàyùcàndùá, xica itá-te ñà-yúhî-te nìhì stná-te castigu, te cachí-te:

—¡Ndahví nècuàchì ñuu cahnú Babilonia yucán!
¡Ndahví-nè! Vàchi mate ñuu fuerte nì sandua, doco tìxi imindaa hora nì ndañuhu dahuan nì quida Dios.

¹¹ Daaní, stná tè-nàcuín te nadíco ndoó inicutu ñuhiví, icúmí-tê cuacu stná-te sàhà ñuu mà, te cuhuun cuàhà inì-te, vàchi còò cá nècuàchì ñuu ma cuiin xi ñà-nduá nihí-te dicò-té.

¹² Vàchi nihí-te oro, xì plata, xì yùù yéhè, xì sìdiqui cuxín vico, xì sìcoto cuxín finu, xì sìcoto moradu,

xì sìcoto seda, xì sìcoto cuahá, xì yutnú saháñ viì, xì stná cuàhà iñàha nì cuyucun nùhu elefante, xì cuàhà iñàha nì cuyucun yutnú finu, ò càa yahá, ò càa uun, ò yùù finu mármol.

¹³ Te nihí stná-te canela, xì cuàhà ñà-nì nchico saháñ tñami, xì inciensu, xì vinu, xì tàtnà mirra, xì cutù, xì aceite, xì harina, xì trigu, xì idunsiquì, xì riì, xì idu, xì carreta, ndè stná nèhivì dicó stná-te. (Nsidaájàn nduá nìsa xiin nècuàchì ñuu mà.)

¹⁴ Ñàyùcànduá, dohó icúmí cachi nèhivì xì nècuàchì ñuu mà:

—¡Ndahví-nsià! vàchi nsidaa ñà-vico xího guá-nsià, sàni ndañuhá. Nì saxixi vàha-nsià puru ñà-chicá viì, te vico gá nì sandixi stná-nsià, doco vichi còò cá ni ian mà, ni mà nunca tùi ga nùù-nsià.

¹⁵ Cunaha-nsià, cuàhà gá nì cucuica nsidaa tè-dicó ma sàhà ñà-nduá nì sadicò-té nùù nècuàchì ñuu mà. Ñàyùcànduá, itá xica-té, (indéhe-té), yúhî-te ñà-càhnù-guá tnùndoho iá ñuu mà, te sacú-te, tnaná-te,

¹⁶ cachí-te:

—¡Ndahví nècuàchì ñuu cahnú yucán! Vàchi sìcoto cuxín finu nì sandixi-ne, xì sìcoto moradu, xì sìcoto cuahá, na iin nècuàchì ñahà ndixí vico ní nducutu xi oro, xì yùù yéhè, xì stná sìdiqui cuxín vico.

¹⁷ Doco cunaha-nsià, tìxi iin hora-ni sàni ndañuhu nsidaa ñà-cuicà mà —nì cachì-te.

Daaní, nsidaa gá stná tiàa dacaca-xi barcu nahnú, itá xica stná-te, cutnáhâ-te xi peón quidáchúûn nùù-té, xì stná cuàhà tiàa sáhàn viaji inì-nu,

¹⁸ itá nsidaa-té indéhe-té ndé caná ñùhmà xixìn ñuu mà, te cachí-te:

—¡(Na cuaha guá) nìsa ìa ñuu yucán! Còò cá ni-iin ñuu ndudává xân —cachí-te,

¹⁹ sacú-te, tnaná-te, sódò-te ñuhù ònì-té, cachí-te— ¡Ndahví ñuu cahnú yucán! Vàchi sàhà nèhivì ndoó yucán nì cucuica nsidaa tè-ìcúmí xí barcu xicá mar, ñà-cuica guá ñuu-nè. Doco, ndahví-nè, vachi tìxi iin hora-ni sàni ndutu nsihá —nì cachì-te.

²⁰ Pues vichi xiñuhu cudìi gá ini nsidaa ana ndoó ansivi, xì nsidaa stná nèhivì (ñuhìví) nì nìhì chuun nùù Dios, xì nsidaa stná profeta cáhàn cuenta xi-ya, xì nsidanicuú gá stná nèhivì xí-yá, vachi vichi sàni nachitacùhá-yà sàhà ñà-quini guá nì quida nèhivì ñuu mà xì-né.

²¹ Daaní, nì (ndecunu) iin ángel fuerte, nì ndanihi-ne iin yùù cahnú nahi yùù yódò xí molinu, te nì dàndiàchì-nèa mahì mar, te nì cachi-nè:

—Cunaha-nsiá, ducán icúmí cuu stná xì ñuu cahnú Babilonia mà, icúmíâ ndañuhu dahuan, te mà nunca gà sàà ndecunua.

²² Mà nunca tiacu gà cundáá yutnù cuerda ñuu mà, ni stná pitu, ni mà síví gà stná ni-iñàha cundáá, vachi mà cóó gá ni-iin músico yucán, ni mà cóó gá ni-iin tiàa quida-xi oficiu xi-tè, ni mà tiácú gà stná nchicó ni-iin nècuàchì (ñahà).

²³ Ni mà cútnúú gà ñuhu ni-iin vehe, ni mà cóó gá vicò nandàhà novia xì noviu. Vachi nsidanicuú ñà-jaàn, mà cóó gà, mate yáha ga cuica nì sandoo nsidaa tè-dìcò ñuu mà antes, chicá cuica nì sandàa-tè nùù nsidaa tè-dava ga ñuhìví. Te ndè ñuu mà nì sandoo cuàhà stná tètàtnà xì tètadí, te nìsa dandahví-te nsidaa gá ñuu.

24 Te ini ñuu mà nì casahnì nèhivì cuàhà tiàa cáhàn cuenta xi Dios, xì cuàhà gá stná nèhivì vaha xi-ya. Ñàyùcàndùá, icúmí ñuu mà cunsida cuàcha sàhà nsidaa nsìi ma, xì sàhà nsidaa gá stná ana nì xihì ñuhìví nì quida nèhivì.

19

1 Daaní, nì nsihi ñà-jaàn, dandu nì tiacu cáhàn ndee cuàhà gá nèhivì ansivi, te dohó xícachi-nè:

¡Ansivéhé cahnú mii-yá! ¡Ansivéhé-yâ! vâchi sàni càcu dahuun nèhivì xí-yá. Yáha ga ndiaha nì quida-ya, ñàyùcàndùá, tavá-nda tñùñuhu xí-yá. Fuerte cusáhnû-yá vichi, vâchi Stoho-ndà Dios nduú-yá.

2 Te cuisì ñà-lá vìi sàni quida-ya, cuisì ñà-ndiá ìcà cuu nduá nì quida-ya na ní sàha-ya castigu ñahà malu iá guá fama xi, vâchi sàhà mii-ñá nì cuchicuehe anima nèhivì ñuhìví ñà-nì sanchicùn-nè modo siquini xi-ñà. Ñàyùcàndùá, vichi sàni nachitacùhá-yà cuàchi-ñà nì sahnì-ñá nèhivì xinúcuáchí nùù-yá.

3 Daaní, ñà-ùì nì cacachi nsidaa nèhivì mà:

—¡Ansivéhé cahnú mii-yá! —nì cachi-nè—. (Te yucán tuí xica) caná ñùhmà ndé xìxìn ñuu mà nicanicuahàn.

4 Dandu òcò cùmì nècuàchì sàhnú, xì nsìcùmì ana itá saín nùù-yá, nì tutuyuhu-né nùù sàhà-yá ndé iá-yà nùù silla ndiaha, te nì cahvi-néyà, cachí-nè:

—¡Ansivéhé cahnu-ní, amén!

5 Daaní, nùù yatni silla ndiaha xí-yá nì inini cáhàn iin ana cáhàn, cachí-nè:

Xiñuhu ndanihi cahnu-nda Yua-nda Dios, nsidaa ndohó ana xinúcuáchí nùù-yá, te xícahvi

xi-yá, a ducán nduu-nda ana nihí chuun
cahnú nùù-yá, te ò nduu-nda nèhivì ùún.

Nansa cuàhàn coo vicò nandàhà gloria

⁶ Dandu nì inini cáhàn yáha ga cuàhà nèhivì, te
ducán tiacú na ian cahá fuerte tènuhu cuáhà, na
ian yáha ga ndee cáhàn dàvì, te dohó cachí nèhivì
cuáhà mà:

¡Ansvéhé cahnú mii-yá! Vàchi vichi sàcùsáhnû-yá,
te nduú-yá Stoho-ndà Señor, divi mii-yá ana
cui quida nsidanicuú iñàha.

⁷ Ñàyùcàndùá, cuàhàn-ndà cudìi cuáhà ini-ndà
sàhà-yá, cuàhàn-ndà naquimanì-ndàyá, vàchi sàni
sàà quivì nandàhà mii-yá nani Lelù Íi.

⁸ Te vichi sàni nducutu ndiaha ana cuàhàn
nandàhà xì-yá, vàchi sàni nìhìtáhvì-né cundixi-ne
sìcoto cuxín yaa finu còò ni-iin mancha-xi, te na
ian nchiá.

Ducán nì cachi-nè, vàchi nsidaa nèhivì xí-yá,
icúmí-nè (cutnahá xi-yá cundoo ndiaha-né na ian)
nì nandàhà-né xì-yá. Te sìcoto cuxín ndixí-né, obra
vàha nì caquida-ne nduá.

⁹ Dandu nì cachi tu ángel mà xì:

—Dohó tiaa-ní: “Nansicáhàn nsidaa ana càna
cundoo vicò nandàhà xí mii-yá nani Lelù Íi”.

Te nì cachi stná-nè xì:

—Palabra ndàcuisì xí Yua-nda Dios nduá yohó.

¹⁰ Dandu nì tutuyuhí ñuhù nùù sàhà ana nì
càhàn xì, cuàhàn cahví-nè nì cùí. Doco nì cachi-nè
xì:

—Màsà quídá-nì ducán, vàchi cutu nduú stnài iin
ana xinúcuáchí nùù Dios, nacula quídá mii-ní, xì
dava ga compañeru-ní cáhàn stná sàhà Jesús. Iin-ni
nduú stnài ñanì-ní nahi mii-né. Còó; cuisì Dios

nduú ana ndiá ìcà-ndà cahvi-nda. Te nú cáhàn vate-nda sàhà ichì Jesús, dandu queámà ñá-iin-ni quidá stná-ndà nacua nì saquida nècuàchì sànhà nì sacahàn cuenta xi-ya —nì cachi ángel mà.

Nansa icúmí cuu na nuu Jesús ansivi, cuindànuú-yá idu cuxín

¹¹ Daaní, nì xinì nì nuna ansivi, te nì quecunu iin idu cuxín yaa, te indánuú mii-yá, divi mii-yá nani Quidá ndise cumplir, te nani stná-yà Ma túhe dandahví. Mii-yá, de por sí, quidá víi-yá na nsidándáà-yà sàhà cuàchi, te quidá víi stná-yà na sáhàn-yà guerra nàá-yà xì ana xiní ùhì xì-yá.

¹² Te nduchìnúù-yá, nahi ñuhu xíxìn, ducán iá`, te dìnì-yá, cuàhà corona vico ñuhá, te ìcà corona mà itúú iin quìvì-yá, doco ni-iin nèhivì có-ínáhá xí quìvì mà, cuisì mii-yá ináhá-yâ.

¹³ Te ndixí-yá sìcoto nì nducuahá nì quida nì. Te nani stná-yà Palabra ì xí Dios.

¹⁴ Daaní, dècuèndè ansivi nchícùn gà vàxi ana xínduu soldadu xi-ya. Cuàhà sàstnùhù-né, te itándoó stná-nè idu cuxín yaa, te xíndixi stná-nè sìcoto finu cuxín yaa.

¹⁵ Te yuhù mii-yá queé iin espada dììn, vàchi divi ñà-jaàn nàâ-yà xì nèhivì nsidaa ñuu ñuhivì yohó, te ducán cundéé-yâ nùù-né, dandu dandacú ndee-yá nùù-né. Pues divi-ya nduú ana icúmí dacháhmà xì nèhivì xídà gà ini Dios sàhà-xí, vàchi mii-yá nduú-yá mii-yá.

¹⁶ Te itúú stná inga quìvì-yá nùù capa-yà xì ìcà dìhin stná-yà, te ducán cachá`: Rey dandacú nùù nsidaa rey nduí, te nduu stnáì Stoho nsidanicuú ñà-ìá, ducán cachá`.

17 Daaní, nì xinì nùu orá, yucán iín iin ángel, ndáhì ndee-né, cachí-nè xì nsidaa laa ndavá ansivi:

—Nahà-ndá —nì cachi-nè—. Natacà-ndá ndé iá cuàhà iñàha caxì-ndá quida Stoho-ndà Dios.

18 Vàchi cuàhàn cui cuàhà rey, xì cuàhà gá stná tè-dàndàcú nùu soldadu, xì stná cuàhà soldadu fuerte, xì stná idu, xì stná tè-itàndóo yàtà-sí, xì stná peón, xì stná lamú xi-tè, xì stná nècuàchì chicá idónuu, xì stná nècuàchì nchícùn cahà-xí.

19 Dandu nì xinì sàni nataca nsidaa rey ndoó ñuhiví, xì nsidaa soldadu xi-tè, itá-te xi quisì daná mà, vachi cuní-si quida-sì guerra xì mii-yá indánuú dìquì idu (cuxín) xì nsidaa stná ana nchícùn xi-yá.

20 Doco (cóni cúndéé-sí), vachi nì tnìi-sí, mii-sí xì stná inga quisì nì sacahàn cuenta xi-sì, te nduú stná quisì mà ana nì saquida guá cuàhà iñàha na iín-si nùu quisì primeru mà, vachi ducán nì nìhì-sí nì dándàhví-si nèhivì ñuhiví, te nì sàcùtuu tnuni xi quisì mà nùu-né, te nì cahvi-né figura-si. Pues ndúì quisì mà, vivu nì dàndiàchì xi-sí ndé xíxìn ñuhu cahnú sahan quini nahi azufre.

21 Te soldadu dava ga xi-sì, nì xihì-te nì quida mii-yá indánuú nùu idu. Divi xi espada queé yuhù-yá, ñà-jaàn nì sahnì-yáte. Dandu nì nataca nsidaa laa (nì càna mà), te nì saxì-sítè nì chitu tìxi-sì.

20

Nansa icúmí Jesús dandacú-yá mil cuìa

1 Daaní, nì xinì nì nuu inga ángel ansivi, nihí-né ndahàcáa xi yavi cunú cuàhà, te iníndáhá stná-nè iin cadena caní.

2-3 Te nì tñii-ne quisì cuahá nahi còò cahnú, nì chicuhni-nèsi nì chinacaa-nèsi ini yavi cunú mà, te nì sàcùndiadi vàha-sì ñà-màsà quée gà-si dècuèndè nsihi iin mil cuià ñà-màsà dándáhvî gâ-si nèhivî ñuhiví. Vàchi còò mà nduú quisì xicánúú ñuhiví ndè sàhana, divi ñà-malu nduú-si, te Satanás nani stná-si. Pues yucán nì sàcùndiadi-si, doco nú sàni nsihi mil cuià mà, dandu icúmí-sî dàñà-sí iin ratu tii.

4 Daaní, nì xinì, yucán itá cuahà silla ndiaha, te diquì-nú ndoó stná ana sàni nìhítáhvî nsidan-daà sàhà nèhivî. Te nì xinì anima nèhivî nì quendodò dìni-xí ñà-nì càhàn vate-né ndoó-né ladu xi Jesús, te ñàyùcàndùá nì xihì-nè, vàchi iin-ni nì xinindisá-né palabra xi Dios, te sàhámà cóni cándísâ-né cahvi-né quisì daná mà, ni cóni càhvi-né figura-si, ni cóni dúcùn-nè tnuni xi-sì ni icà tnaa-nè, ni ini ndahà-né. Ñàyùcàndùá, nì nati-acu-nè, te dava ni nì cusahnú stná-nè xì Cristu iin mil cuià, (nì xinì).

5 Cunaha-nsiá, ñà-jaàn cunduu primeru nátiácú nèhivî xínduu nsi. Doco dava ga nsi, còò, mà nátiácú-nè dècuèndè nsihi mil cuià mà.

6 Te nèhivî natiacu primeru mà, nansicáhàn-nè, vàchi cunduu-ne nèhivî ndiaha xí Dios. Mà sàa-nè cui-nè ñà-ùì. Còò, vàchi icúmí-nè cundoo-ne cucumi-né chuun nù Dios nahi dùtù, te cunucuachi-né nù mii-yá xì nù Cristu, te iin-ni cutnahá stná-nè xì Cristu cusahnú-né iin mil cuià.

7 Daaní, nì nsihi mil cuià mà, dandu icúmí Satanás dàñà-sí quee-sì ndé ndiadi-si,

8-9 cacanuu-sì chiyuhù-sí nsidanicuú nèhivî ndoó inicutu ñuhiví. Stná (tè-dàndàcú nani) Gog, icúmí-sî dandahví stná-sité, mii-té xi nsidaa stná

tè-ndóó ñuù-te Magog, dandu nataca nsihi-tè, nàá-te guerra xì ñuu ndé ndoó nèhivì xì Dios. Cunaha-nsiá, yáha ga cuàhà-té, nahi ñusi cuàhà ndoó yuhù mar, ducán cuàhà-té. Te nì quecoyo-tè nì nana-tè nì sàcuìta-tè nsidaa ladu ñuu ndé ndoó nèhivì xì mii-yá, mero ñuu cùu-guá ini-yà sàhà-xí. Doco nì còyo ñuhu ansivi nì quida-ya, te nì sahmi nsiha tè-malu mà.

¹⁰ Te ñà-malu nì dàndàhví xì-té, nì dàndiàchì xì-sí ini ñuhu cahnú ndé xíxìn azufre sahán quini ma. Te cunaha-nsiá, mahì ñuhu jaàn, ndoó ì stná quisì daná xì stná quisì nìsa cahàn cuenta xi-sì. Te nsì-únì quisì mà, icúmí-sì ndoho-sì ndui te ñuú nicanicuahàn.

Juiciu final na mácò Dios nùu silla cahnú cuxín, dandu ndàcàn-yà cuenta sàhà cuàchi nèhivì

¹¹ Daaní, nì xini iin silla cahnú. Ndiaha gá-nu, te cuxín yaa-nù, te yucán iá-yà nùu-nú. Te (nì xini) nì ndañuhu ansivi xì ñuhiví, còò gá ñà-jaàn nùu-yá, ni còò cá stná ni-iin lugar ndé coa.

¹² Dandu nì xini stnáì yucán nùu Dios nì sàcuìta nsidanicuú nsì, nècuàchì cuicà xì nècuàchì ndahví. Te nì ìa stná ana nì nacuna xi tutu ndoó yucán nùu-yá. Te nì nacuna stná-nè inga tutu más gà, divi tutu xi vida ndiaha nicanicuahàn. Dandu nì ndundaà sàhà cuàchi nì quida nsidaa nsì ma, según nansa cachá` nùu nsidaa tutu primeru mà, según nansa nì quida iin iin-ne (ñuhiví yohó).

¹³ Te nì natiacu nèhivì nì càhà ini mar, xì nsidaa stná nsii ndoó tìxi ñuhù, nsidaa anima ndoó vaha, nsidaa-né nì casaà-nè nùu-yá, te nì nsidandaà-yà sàhà cuàchi-ne según nansa nì quida iin iin-ne (na nì sandoo-ne ñuhiví).

¹⁴ Daaní cunduu quivì nsihi tiempu xihì nèhivì nahi vichi, ni mà cóo vaha ga anima-nè, cutu ñà-cundoo dahuun-ne mahì ñuhu cahnu ma. Divi ñà-jaàn nduá icúmí cuu xi nèhivì nú sàni xihì-nè ñà-ùì cundua, icúmí-nê cundoo-ne mahì ñuhu cahnuma.

¹⁵ (Vàchi nì xinì), nú cóni-nâtùì quivì iin nèhivì nùù tutu xi vida nicanicuahàn, dandu nì dandiàchì xì-né mahì ñuhu cahnuma.

21

Ansivi saa xì ñuhiví saa

¹⁻² Daaní, yùhù Juan, nì xinì nì sàcòo ansivi saa xì ñuhiví saa, vachi ansivi nuu xì ñuhiví nuu, sàni yàha, te vichi còò gá ni-iin mar. Te nì xini stnái ñuu ì nani Jerusalén Saa, ndè nùù Dios ansivi nì quea mànuu. Ndiaha gá iá, vachi sàni nducutá na iin novia cuahàn nandàhà xì noviu.

³ Daaní, nì tiacuì cáhàn ndee iin ana cáhàn ansivi, cachí-nè:

—Cunaha-nsiá, sàni sàà tiempu coo saín Dios xì nèhivì ñuhiví, vachi icúmí-yâ cutnahá-yá xì-né ndé cundoo-ne. Te mii-né, nèhivì xí-yá cunduu-ne, te mii-yá, (cutnahá-yá xì-né) cunduu-ya Dios xi-ne.

⁴ Ñàyùcànduá, nsidaa ndutènúù-né, icúmíá ndèa quida-ya, mà cuácú gá-nè. Ni mà sàà gá-nè cui-nè, ni mà cóo gá-nè tnünsí ini, ni mà tnáná gá-nè, ni mà cúhí gá-nè, vachi mà cóo gá nahi antes.

⁵ Dandu mii-yá iá dìquì silla ndiaha cahnú, nì cachi-yà:

—Cunaha-nsiá, cuahèn quidayucun saí nsidan-icuú iñàha.

Te nì cachi stná-yà xì:

—Tiaa-ní palabra yohó, vèchi palabra ndisa nduá, mà dándáhvîà ndohó.

⁶ Dandu nì cachi-yà:

—Sà-íá. Nahi letra nuu nani A, ducán nduí, vèchi sàhà yùhù nì sàcòo nsidaa ñà-íá. Te nahi letra dan-sihi nani Z, ducán nduú stnài, vèchi nsidaa ñàhà, sàhà yùhù cucumiá fin xan. Cunaha-nsiá, nú íá ana xíhì tècuíí ndiaha, yùhù icúmî cuàhi-nè cuàhà tècuíí mà, vèchi íá ndé ndéa-tè caná ducún-te, coho nèhivì cutiacu-nè nicanicuahàn.

⁷ Te nsidaa ana cundee xì nùù ana cuní datúcù xì-né, icúmí-nè ndutahvì-né nsidaa ñàhà. Te yùhù cundui Dios xi-ne, te mii-né cunduu-ne dèhi.

⁸ Doco nsidaa nècuàchì ìa, xì nècuàchì có-xìníndísâ, xì nècuàchì quidá quini, xì nècuàchì sahní, xì nècuàchì tùha cundoo ñàhà-xí, xì nècuàchì sàhàn xì promesa nùù yucù, xì nècuàchì cahvi xì yùù yócò ò figura, xì nsidaa stná nècuàchì tnùhù, (ndahví-nè), vèchi ñuhu cahnú nduú lugar ndiatù xì-né, divi ñuhu xìxìn xì azufre sahàn quini. Ducán icúmí cuu xi-né na cui-nè ñà-ùì.

Ñuu Jerusalén Saa icúmí nuu ndè gloria

⁹ (Inaha-nsiá), ndoó ùsà ángel nì sa-icumi xì yaxìn ñuhú ùsà castigu mà. Pues iin-ne nì quixi nì càhàn-nè xì, cachí-nè:

—Nahà-ní dacunî mii-ní ana nduú nahi novia, vèchi íá ana cunduu nahi ñahàdihí mii-yá nani Lelù Ìì.

¹⁰ Dandu Espíritu Ìì xì Dios, nihí-yá yùhù nì tuxi cuàhàn xìqué ndè iin yucù cahnú ducún, te nì dácuní-yà yùhù ñuu ìì nani Jerusalén, dècuèndè nùù Dios mànua ansivi vèxan.

11 Nchií yéhè ndiahá quidá-yá, na ian yéhè guá iin yùù ndiaha yáha ga ndiaá, vàchi nahi yùù yéhè nina nani jaspe, ducán nchií ndai-ña.

12 Te ndiadí ñuu mà iin nama cahnú sàstnùhù, te ducún-ña, te ùxìn ùi yehè icúmíâ. Iin iin yehè mà itá iin iin ángel. Te ìcà yehè mà itándiaa quivì descendencia ùxìn ùi dèhe Israel.

13 Te iin iin ladu ñuu mà iá ùni yehè. Ladu ndé caná orá iá ùnià. Te ladu norte iá ùni stná, xì stná ladu sur xì ladu quécahnu orá, iin iin ladu mà iá stná inga ùni yehè.

14 Te sàhà nama ñuu mà itánduhù ùxìn ùi yùù nahnú xínduu cimientu xan. Te nùù cimientu mà itándiaa quivì ùxìn ùi nècuàchi nì nìhì chuun nùù mii-yá nani Lelù Íi.

15 Daaní, (nì xini) iníndáhá ángel nì càhàn xì iin nù-iin oro ñà-chitacùhá-nè ñuu mà xì yehá xì stná nama xan.

16 Cunaha-nsiá, cùmì ladúà, vàchi iin-ni itácùhá nsicúmì ladúà. Te na ní chitacùhá ángel ñuu mà xì nù-iin xi-ne mà, dandu iin mìl ùi cientu (1,200) kilómetro itácùhá-ña. Te ñà-ndúá caniá, divi ducún-ña, te divi xica stná-ña.

17 Dandu nì chitacùhá stná-nè nama yucán, te ùni dico cùmì (64) metro nì quee ñà-ducún-ña. Na chitacùhá nèhivì ñuhivì, ducán nì chitacùhá ángel mà ñuu mà.

18 Cunaha-nsiá, yùù jaspe nì cuyucun nama mà, te ñuu mà, micuísì oro finu nduá. Te na nchií ndai vidriu, ducán nchií oro mà.

19 Te cimientu nama mà, ndiaha gá iá, vàchi puru yùù yéhè xínduu cavà mà, nsidanuu clase yùù yéhè. Cavà primeru xì cimientu xan nduú iin cavà cahnú puru yùù yéhè nani jaspe. Daaní, nchícùn

gà indúhu cavà nduú puru yùù zafiro; te parte ùni nduú puru yùù ágata; daaní, ñà-cúmì, puru yùù esmeralda nduá;

²⁰ te ñà-úhùn, puru yùù ónice nduá; te ñà-íñù, puru yùù cornalina nduá; te ñà-úsà, puru yùù crisólito nduá; te ñà-únà, puru yùù berilo nduá; te ñà-îñ, puru yùù topacio nduá; te ñà-úxìn, puru yùù crisoprasa nduá; te ñà-úxìn iin, puru yùù jacinto nduá; te ñà-úxìn ùi, puru yùù amatista nduá.

²¹ Te ùxìn ùi yehè nama mà, ùxìn ùi ñà-vico sibóla cuxín nani perla ni cuyucàn, iin mindaa perla cahnú nì cuyucun iin iin yehè. Te calle chicá ndé xicá nèhivì ñuu mà, mii oro finu nì cuyucàn, nahi vidriu nchií nihnú.

²² Cunaha-nsiá, còò veheñùhu nì xìní ñuu yucán, vèchi inicutu ñuu mà cahvi-né mii-yá icúmí-xí nsi-danicuú poder, divi Stoho-ndà Dios xì mii-yá nani Lelù íi.

²³ Te có-xiñùhù nècuàchè ñuu mà ni-iin orá, ni-iin yoo cunchiì yucán, vèchi mii Dios nchií ndiaha inicutu; mii-yá nani Lelù íi itnúù-yà yucán.

²⁴ Ñàyucànduá tnúù ñuu mà, vètùni tuí núù nèhivì xicánúú yucán. Te icúmí casaà nèhivì nsidaa ñuu, xínduu-ne nèhivì nì càcu anima-xi. Te rey ndoó ñuhiví yohó, nihi-te ñà-cuicà-té quécoyo-tè ñuu mà, te dócò-téá.

²⁵ Te mà nunca cundiadi yehá, vèchi nicanicuahàn cundua ndui, te mà nunca sàà cuñaà.

²⁶ Te yucán xínu stná ñà-vico íá cuàhà ñuu ñuhiví yohó, te cóyo stná nsidaa nècuàchè idónuu, nihi-né ñà-cuicà-né sàà.

²⁷ Doco mà nunca quìhvi ni-iin ñà-sìquini yucán, ni-iin tè-nìhnú quini inì-xi, mà quìhvi-tè yucan, ni-iin stná tètñhù. Cuisì quìhvi nèhivì itándiaa quivì-xí nùù libru icúmí mii-yá nani Lelù Ìi, divi nduú libru xi vida ndiaha nicanicuahàn.

22

¹ Daaní, nì dàcùnì ángel mà yùhù iin yùte caná dècuèndè ndé iin silla ndiaha xí Yua-nda Dios, xì Lelù Ìi. Ndai gá tècuì ñuhú, na ian nchií-te. Te tècuì coho-nda, te cutiacu ndiaha-nda nduú-te.

² Te (nì xini stnáì) mahì ichì cahnú ñuu mà itá fila cuahà yutnù, yutnù xí vida ndiaha nicanicuahàn nduú-nu. Te itá stná-nu ndúì ladu yùte ma. Te ùxìn ùì clase quisi vídì sáha-nù. Iin iin yòò sáha-nù diín diín quisi vídì. Daaní, ndahà cuií-nu, ñà-jaàn cutátná nèhivì ñuhivì ñà-nduvàha-ne.

³ Te inicutu ñuhivì mà cóó gá ni-ìñàha nì tàhvi chíhán, cuisì icúmí coo Yua-nda Dios xì Lelù Ìi dandacú-yá, te cundoo stná nèhivì xí-yá cunucuachi-né nùù-yá.

⁴ Icúmí-nè cundehè-né nùù-yá, te màcùtuu stná quivì-yá tnaa-nè.

⁵ Te mà nunca cuñaà yucán. Ñàyùcànduá, còò gá necesidad cucumi-né ñuhu cutnuù nùù-né, nì còò stná necesidad cucumi-né iin orá cunchiì nùù-né, vachi mii Stoho-ndà Dios icúmí cunchiì nùù-né ñà-cutù nùù-né. Te nicanicuahàn icúmí-né cundoo-ne cusahnú stná-nè.

Sà-itúú naxicocuìn Jesucristu ñuhivì, cachí-yà

⁶ Daaní, nì cachi tu ángel mà xì:

—Palabra ndàcuisì xí Stoho-ndà Dios nduá sàni cachì xì-ní, vátùni cahvi nèhivì xán. Vachi iin

ángel xi mii-yá nduú ana nì quixi nì cachitnùhu xi nsidaa ana xinúcuáchí nùù-yá sàhà-ñá cundaà ini-nè nansa icúmí cuu yàchì. Vàchi ducán nì saquida stná-yà sàhana, nì techuún-yá nèhivì ìì xí-yá quixi-ne cachitnùhu-ne palabra xi-ya.

⁷ (Dohó cachí Jesucristu:)

—Cunaha-nsiá, yàchì màsàì ndé ndoó-nsiá. Te ndiaha gá icúmí cundiatú nsidaa ana chivàha xì ñà-ndùá cachitnùhu nùù tutu yohó (—nì cachi-yà).

⁸ Yùhù Juan, nì xinì nsidaa ñà-jaàn, te nì inini nsidaa ñà-ndùá nì cuu. Daaní, nì nsihi nì xinì, te nì inini, dandu nì tutuyuhí ñuhù nùù sàhà ángel nì dàcùnì xí nsidaámà, cuàhìn cahví-nè nì cúì.

⁹ Doco nì cachi-nè xì:

—Màsà quidá-nì ducán. Vàchi yùhù, iin-ni nduú stnàì iin ana xinúcuáchí nùù Dios, iin-ni (nchícùn stnàì mii-yá) nahi mii-ní xì ñanlnaha-ní cáhàn cuenta xi-ya, te iin-ni chivàha stnàì nacua cachí nùù tutu yohó. Còó, micuísì Dios cahvi-ní.

¹⁰ Te nì cachi stná-nè xì:

—Màsà chídèhé-nì ni-ìñàha cachitnùhu nùù tutu yohó, vachi sà-ítúú cua.

¹¹ Ñàyùcànduá, vichi ni cúnàhá tèmalu ni quidá-te seguir quida quini-tè; stná tètùha quini, ni quidá-te seguir quida-tè ducán, (mà cútnúnì). Doco nècuàchì nihnú ndàà cuisì inì-xi, iin-ni ni quidá-né seguir quida viì-né ducán, te iin-ni ni cóó ndoo anima-nè.

¹² (Te dohó cachí stná Jesús:)

—Cunaha-ní, yàchì naxicocuñ ndé ndoó-nsiá, te cunihì iin ñà-vàha xi-nsia sàì dàcútàhví iin iin-nsia, según nansa nì quida viì iin iin-nsia.

13 Ndè sàhana iá yùhù, te ndè nicanicuahàn coi. Ñàyùcànduá, ducán ié` nahi letra nuu nani A, xì stná letra dansihí nani Z, vâchi sâhà yùhù nì sàcòo nsidanicuú iñàha, te còò ni-iñàha, chicá cunaha nùí.

14 'Ndiaha gá coo xi nsidaa ana nsida ndoo xi anima-xi; vâchi ducán queamà na ian sàni ndoo vâha sìcoto xi-ne (te sàndixí víi-né). Nsidaa ana quida ducán, nihítâhvi-né caxì-né quisì vídà yutnù tâtá cutiacu-nè nicanicuahàn, te nihítâhvi stná-nè quìhvi-ne yehè nahnú ñuu-yà (cundoo-ne yucán).

15 Doco nsidaa nèhivì tùha quini, mà sàà-nè quìhvi-ne, ni mà quìhvi stná tètàtnà, ni-iin stná tètàdí, ni-iin stná tètòò cundoo ñahà-xí, ni-iin stná tè-sàhni canúú, ni-iin stná tè-câhvi xì yùù yócò ò figura, te ni-iin stná tètùha dandahví.

16 'Yùhù nduí Jesús, te nì techuín ángel-xi sàà-nè câhàn-nè xì nsidaa mii-nsiá nèhivì natácá ndácùcahan xí, te nì cachitnùhu-ne xì-nsiá nsidaa palabra yohó. Pues yùhù nduí descendencia xi rey David. Te na ian quidá stná sìtnúù cahnú xínu dàtnàà (cachitnùhu-sì túinuù quìvì sàà), divi ducán quidá stná yùhù —nì cachi Jesús.

17 Te dohó cachí stná Espíritu ìì (xì iin iin ana tàyóo vida ndiaha xí):

—¡Nahà-ní! (cunindisa-ní Jesús), —cachí-yà xì-né, te ducán cachí stná nèhivì xínduu nahi novia cuahàn nandàhà (xì-yá).

Te nsidaa stná mii-nsiá ana sà-íní ní xí palabra yohó, divi ducán xiñuhu cachi stná-nsiá, ñà-nì tnátuu nèhivì nùù-yá. Daaní, stná yùhù, câhàn stnáì xì nsidaa ana cuní (cucumi xi vida ndiaha), cachí xì-né:

—Nahà-nsiá (cunindisá-nsiá mii-yá), te nihítáhvi-nsiá coho-nsiá tèculí cutiacu-nsiá nicanicuahàn, ni mà chíyàhvi-nsiá.

¹⁸ Cunaha-nsiá, dohó cachí`xì nsidaa ana iníní xí ñà-nduá cachí Dios nù tutu yohó: màsà chiyódo gá-nsiá más nù ñà-nduá cachá, vèchi nú jaan, dandu cuàhà castigu nihì stná-nsiá nù-yá, divi castigu cachítñuhu libru yohó sàhà-xí.

¹⁹ Te nú ni cándiáá iin nèhivì iyuhu ñà-nduá cachí-yà nù tutu yohó, dandu dandutu stná-yà quivì-né nù libru xi vida ndiaha nicanicuahàn, te mà nunca nihítáhvi-né cundoo-ne ñuu ìì xí-yá nacua cachí tutu yohó.

²⁰ (Dohó cachí Jesús vichi:)

—Yùhù nduí ana nì cachi xì-nsiá nsidaa ñà-jaàn, te cachítñuhu stnài xì-nsiá ñà-yàhì icúmî naxicocuïn ndé ndoó-nsiá —cachí-yà.

Pues ducanicoó, Señor Jesús. Yàhì cuní-nsi naxicocuïn-ní.

²¹ Ni cúcúmí nsidaa-nsiá gracia xi Stoho-ndà Jesucristu. Amén.

Ley saa ni nacoo Jesucristu
New Testament in Mixtec, Southern Puebla
(MX:mit:Mixtec, Southern Puebla)

copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mixtec, Southern Puebla)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Sur de Puebla [mit], Mexico

Copyright Information

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Southern Puebla

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

8a6c83d1-922b-5d25-99ec-4724168f3b77